

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIX. évfolyam.

Szubotica, 1928. SZERDA, július 25.

198. szám

Telefon: Kladóhivatal 8—58 Szerkesztőség 8—10, 8—52, 370.
Megjelenik mindennap reggel, ünnep után és hétfőn is.

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség, kladóhivatal és könyvosztály, Szubotica
Zmaj Jovina trg. 3. (Minerva palota)

A löweni emléktábla

Irta: Ligeti Ernő

A világháború alatt felgyújtott löweni egyetemet újra megépítették és Mercier, a nagy nacionalista biboros meghagyásából az amerikai építész, Withney Warren a következő jelmondatot szándékolta márványba vésní: »lerombolta a furor teutonius, felépítette az amerikai szellem.« A löweni egyetem rektora azonban megváltoztatta a szöveget. »Lerombolta a háború, felépítette a béke« — most már így hangzik. Ez a helyes. Mert személytelen elemi erő, az emberi méltóságérzésből való kivetkezés okozta a rombolást és ugyancsak egy személytelen világáramlatnak, az emberi méltóságérzésbe való beöltözésnek általános érzése kell meghozza a jóvátételt. A világháború ténye tehát nem olyan, mint egy összeadási tétel: német gonoszság, plusz francia gonoszság, plusz angol gonoszság, hanem inkább kémiai vegyület, amelyet már nem lehet eredeti alkotó elemeire szétbontani: a Gonoszság, a Rombolás maga. Viszont a pacifizmus sem lehet egy logikával kiagyalt számtani művelet: a + b + c akarja a békét, hanem misztikusfeloldozása minden népnek egyazon szándékban: rossz helyett végre a jót akarni. Tehát: lerombolta a Háború, felépítette a Béke. Azaz világosabban kifejezve, a békét is úgy kell szervezni, mint a háborút: meg kell szervezni. Ahogy a háborúnál elképzelhetetlen, hogy egyik hadban álló fél mozgósítson, a másik pedig nem és így harcoljanak egymással, akként a békemozgalmaknál is elképzelhetetlen, hogy egyik fél kiszolgáltassa a maga fegyvereit, a másik pedig nem.

A francia nacionalista sajtó uni sono felhorkant és bömböli a világűrbe: feledés? azt már nem! Hogy majd egy késői ifjú azt találja hinni: egy könnyelműen eldobott cigarettája lobbantotta lángra a hajdani híres könyvtárt. Megigértettük falvainkkal és legegyszerűbb közembereinkkel, hogy amíg élnek, nem felejtik el a németek gazságait. Le gyünk következetesen magunkhoz. A birodalomnak — írja a Figaro L'Organisation de L'oubli című vezércikkében — hadserege, iskolája, sportegyesületei a gyűlölet konzervatóriumai és a reváns szemínáriumi. A birodalomban az államnak minden ereje, még szocialista etikett alatt is, a feledés elleni ligák szolgálatában áll. Éppen mi kezdjük meg a feledés nemzetromboló munkáját?

Hogy mit vált ki ilyen hang Németországban, azt könnyű kiszámítani. Hogy mi lesz a világból, ha békés és az emberi alaptermészetnek megfelelő természetes menetéből folytonosan ilyen alattomos örvénylésekbe kerül, azt mindenki tudja. Háború. A nacionalistáknak, akik képtelenek elképzelni, hogy az erőszak uralmát a jog és méltányosság uralma válthatja fel, ez a megoldás tetszik. Az emberiség tulnyomó része azonban szaván fogja a feledés technikájának mestereit és odakiáltják neki: nem akarjátok hogy feledni megtanuljunk? Nos, mi sohasem fogjuk elfelejteni, hogy milyen borzalmas dolog a háború!

A sovén nemzeti eszmének mandarinjai, akik unos-untalan ilyen apró-cseprő csipkedésekben élnek ki a győzelem mámorait, önmaguk állítják ki maguk számára a szegénységi bizonyítványt. Mert vajmi gyöngye lábán állhat az a nemzeti ébrenlét, amelyet folyton folyvást szalmaszállal kell megcsiklandani, hogy ne menjen át a csöndes elszenderedés állapotába. Szerencsére a népek és nemzetek vénasszonyok javasszerei nélkül is boldogulnak. Csak bizzuk rájuk nyugodtan, hogy mit tegyenek és mit nem. Meg azt is, hogy mit tarthatnak észbe és mire bocsássák rá a feledés fátyolát.

A feledésnek meg van a maga törvényszerűsége. Automatikusán a tudat küszöbe alá kerülnek olyan tapasztalatok és észleletek, amelyekre

az emberi öntudatnak — vagy akár népi öntudatnak — pillanatnyilag nincs szüksége. A józan emberi ész mindig kiválogatja magának, hogy mit hozzon az eszmélet teljes világosságába és mit felejtessen el. Persze vannak dolgok, amelyeket sohasem lehet elfelejteni, vannak egy nép életében olyan fájdalmak, megálázkodások, olyan vele szemben elkövetett büntények, amelyeknek még emléke is kiirthatatlan. Legfőképp a legyőzött nemzetek szenvedései ilyenek. Jól mondja egy francia író, Georges Lecomte Remény című regényében: Akkor mi voltunk a legyőzöttek, most mi vagyunk a győztesek. A győztes kötelessége, hogy elfelejtessen. De hát hogy felejtessen a legyőzött, amikor a győztes sem akar felejtetni?! Hogy felejtessen Né-

metország, amikor Franciaország a békében szervezi a gyűlölet anyagát?

Nem érdemli meg a történelem megbecsülését az a nép, amely háborúban az erősebbnek mutatkozott és még mindig nem lem lakott jól győzelmi mámorával s visszautasítja az őszinte megbékülő lehetőséget. Ilyen nép azonban alig akad. A népek alapiában véve jó érzésűek, békülékenyek, öntudatlan művészei a feledésnek. Mert feledni tudni az is művészet. Ép annyira, mint emlékezni tudni. A vétkesek csak azok a benfentesek, irányítók, mandarinok és boncok, akik a sovinizmust öncélnak tekintik és kedvüket abban lelik, hogy a népeket egymás ellen uszítsák és feleslegesen olyan méreganyagot konzerváljanak bennünk, amelyre nincs szükség.

Korosec Antun belügyminiszter kapott megbízást kormányalakításra

A designált miniszterelnök azonnal megkezdte tanácskozásait a pártvezérekkel — Korosec először Vukicsevics Veljával tárgyalt

Korosec a négyes koalícióval akarja megalakítani kormányát

Beogradból jelentik: A keddi nap folyamán a válság ismét új fázisába lépett és a kibontakozási kísérletezések más irányban indultak meg, amennyiben

Öfelsége kormányalkítási megbízást adott Korosec Antun belügyminiszternek, a szlovén néppárt elnökének

és az új designált miniszterelnök már meg is kezdte a kormányalakításra vonatkozó tárgyalásait.

Korosec kedden délután fél hatkor jelent meg audiencián Öfelségénél és fél óráig távozott az udvarból. Az újságíróknak csak annyit mondott, hogy várjanak egy kicsit, lesz közölni valójuk. Korosec ezután a miniszterelnökségre ment és Vukicsevicsel tárgyalt. Ezalatt a miniszterelnökség sajtóosztálya a következő kommunikét adta ki:

»Öfelsége a király ma megbízta kormányalkítással Korosec Antun jelenlegi belügyminisztert. Korosec azonnal érintkezésbe lépett a pártvezérekkel.«

Korosec Antun designált miniszterelnök késő estig tárgyalt Vukicsevicsel és ezalatt a politikai körök meglehetősen tájékozatlanok voltak Korosec megbízásának jellegére nézve, de általánosságban az a vélemény alakult ki, hogy

Korosec a négyes koalícióval fog kormányt alakítani.

Korosec kormányalkítási mandátuma nem érte váratlanul a politikai köröket, bár a délelőtti események még nem mutattak határozottan arra, hogy az események ebben az irányban fognak feloldni.

Konzultációk az udvarnál délelőtt nem voltak, csupán

Vukicsevics Velja volt délelőtt hosszabb kihallgatáson.

A lemondott miniszterelnök az újságírók kérdésére kijelentette, hogy nem konzultálni, hanem csak miniszterelnöki minőségében járt az udvarnál.

Aradikálisok konferenciája

Kedden délelőtt Vukicsevics hosszas konferenciát tartott néhány radikális

miniszterrel és képviselővel, akiket informált a helyzetről. Figyelmeztette Vukicsevics a képviselőket, hogy minél nagyobb számban tartózkodjanak Beogradban, mert a válságban két-három napon belül döntés várható és akkor szükség lesz a radikális klub összehívására. A konferenciáról távozó képviselők, bár a Vukicsevicsől kapott információkról nem akartak nyilatkozni, általában annak a véleményüknek adtak kifejezést, hogy a válság a négyes koalíció kormányával fog megoldódni.

Sztankovic Áca még mindig Beogradban tartózkodik és állandó érintkezést tart fenn a főbizottság tagjaival.

Vukicsevics Velját dében felkereste Sztankovic Szvetozár földművelésügyi miniszter, aki rövid tanácskozást folytatott a miniszterelnökkel és estére újabb tanácskozásra kapott meghívást.

A horvátok Korosec ellen

Az ellenzék állásfoglalására rendkívül jellemző a beogradi *Novosti* keddi vezércikke, amely a következőket állapítja meg:

— Hadzsics tábornok missziójának sikertelenségéből, annak indoklásából és a horvát semlegesek nyilatkozataiból véglegesen megállapítható, hogy a válságot azért huzzák el annyira, hogy kizárják a választásokat és a választásokkal való kiutat. Ahelyett, hogy nyilatkozzanak a parasztdemokrata koalíció követelését, módot keresnek, hogy a választásokat elhalasszák. A parasztdemokrata koalíció képviselői nem akartak belemenni ilyen kompromisszumos megoldásba, mert attól féltek, hogy kijátsszák őket. Fontos hangsúlyozni ebben a pillanatban, hogy a horvát semlegesek magatartása tette lehetetlenné a válság ilyen módon való megoldását. Ők szolidárisak voltak a horvát parasztpárt álláspontjával, bármennyire nem helyeslik is egyébként ennek a szervezetnek politikáját és szócsöveinek hangját.

— Uglátszik, azt várták, hogy a horvát neutrálisok a miniszteri állások kedvéért a horvát renegátok szerepét fog-

ják játszani. Az illetékes tényezőket meg kellett, hogy lepje a horvát semlegesek magatartása, amely azt bizonyítja, hogy a horvátok különbség nélkül ugyanattól a nemzeti érzéstől vannak áthatva. A legfontosabb tény, amit a legutóbbi események mint politikai axiómát vetettek fel, az, hogy a mostani pillanatban lehetetlen a horvátok kompaktságát megbontani.

— Tartani kell attól, hogy a horvátok részéről még nagyobb reakció fog bekövetkezni, ha a Korosec-téle kombinációt megvalósítják, mert a horvátok ezt keztyűdobásnak tekintik és annak leállítását veszik, hogy a horvátoknak nem akarnak semmiféle tényleges elégtételt adni a június 20-iki eseményekért. Általában a horvátok arra a meggyőződésre jutottak, hogy Beograd csak negative tud válaszolni Zagreb minden kívánságára és hogy a horvátok kívánságai mindig eljuttathatók az állam érdekeivel. Nagyon veszélyes a dolgot állandóan így beállítani és horvátokat erőszakkal az állammal való konfliktusba kergetni.

Korosec válasza Pribicsevicsnek

Pribicsevics Szvetozár hétfői nyilatkozatával kapcsolatban, amelyben élesen megtámadta Veszenyák szlovén néppárti képviselőt egy cikke miatt, Korosec Antun a következő nyilatkozatot tette:

— A Szlovenszki Goszpodar című maribori hetilap július 5-iki számában Veszenyák képviselő cikket közöl, amelyben elvitatja Pribicsevics Szvetozártól azt a jogot, hogy a prékói vidékeken az alkotmány revíziója mellett agitáljon, mert multja miatt erre nem kompetens. Veszenyák ez alkalommal történelmi reminiscenciákat is hozott fel a szlovén néppárt multjából, amely senkinek sem ad jogot, hogy kételkedjék a szlovén néppárt hazatias magatartásában, az olyan kérdésekben, amelyek a monarchisztikus államegységet és a mostani alkotmányt illetik. Bizonyos, hogy a párt ezt szavakkal és tettekkel elegendő bebizonyította.

Polgármester vagy tőzsdettkár

Noviszdai város és a noviszdai tőzsde versenyzik dr. Borota Braniszlávért

Noviszdáról jelentik: Dr. Borota Braniszláv, noviszdai tőzsdei jogügyl titkár egy évvel ezelőtt Noviszdai város polgármesterévé nevezték ki és utóbb a noviszdai törvényhatósági bizottság az általános tisztújítás alkalmával meg is választotta polgármesterré.

Dr. Borota Braniszláv, amikor polgármesterré nevezték ki, egy évi szabadságot kapott a tőzsdétől is. Ez a szabadságidő augusztus elsőjén teltek és dr. Borota a tőzsdéhez intézett beadványában most újabb egy évi szabadságot kér. Kijelenti beadványában, hogy amennyiben további működésére a tőzsdének szüksége van, úgy hajlandó állását a szabadságidő leteltével elfoglalni, de hajlandó volna esetleg további rövidebb szabadsággal is beérni, ha a tőzsdének rövid idő múltán közreműködésére szüksége volna.

A tőzsdetanács múlt heti ülésén foglalkozott dr. Borota polgármester kérvényével, de mert dr. Dungyverszki Gedeon, a tőzsde elnöke, nem volt jelen, nem hozott érdemleges határozatot, azonban az a vélemény alakult ki, hogy dr. Borota értékes munkájára a tőzsdének, különösen most, a tőzsdehajtásidőzlet bevezetésének küszöbén, szükség van.

Hétfőn délelőtt féltizenegy órára a noviszdai tőzsdetanács újabb ülésreült össze és ezen már dr. Dungyverszki Gedeon is megjelent és elnökölt a tanácsülésen, amelynek előadói tisztét dr. Petrovics Bránkó, főtitkár látta el. Hosszabb vita után a tőzsdetanács egyhangulag kimondta, hogy dr. Borota Braniszláv visszatérését szívesen látja, ha azonban nem volna hajlandó hivatalát elfoglalni, úgy a tőzsdei alapszabályok értelmében feljárnak hatvankétezer dinár végkielégítést.

Városházi körökben biztosan számolnak azzal, hogy dr. Borota Braniszláv, akinek működésére a városnak most elengedhetlen szüksége van, továbbra is megmarad Noviszdai város polgármesterének és végérvényesen lemond a tőzsde jogügyl titkári állásáról.

EGYÉNI AKCIÓ

Nem ragad a bélyeg...

Hogy az emberből felfedező váljék, nem kell mindjárt az északi sarkra menni. Elég, ha kémege a főucca sarkán álló trafikba és bélyeget vásárol. Így fedeztem fel én is, hogy az ötvenparás bélyegek nem ragadnak. Jóhízeműen megnyaltam a bélyeg hátulját, de az ötven parás postai értékűgy vonakodott a levélhez tapadni. Pedig kifizestem teljes névértékben, amibe — magától értetődően — beleértődött a ragadás is. A bélyeg mégse ragadt.

Mintha csak valaki lelopta volna róla az enyvét.

Ha még lekvár lenne, istenem, vagy méz, vagy más torkoskodni való, hát megértem, hogy egyik-másik trafik tündér leszopogatja a hátulját. De nagyon éhesnek kell lenni annak, aki enyvre fanyalodik.

— De kérem — mondtam felháborodottan — micsoda dolog ez?

A kisasszony kijelentette, hogy veszekedjek az állammal, ne vele. Egyébként ha nem ragad, szívesen bocsát rendelkezésemre syndetikont, öt dinár egy tubus, szeretné látni, hogy ezeketán ne ragadjon. Mivel a bélyeget mégse tűzhettem a borítékhoz gombostűvel, intettem, hogy gyerünk a syndetikonnal.

— Kifogyott — mondta az inaska — tegnap adtuk el az utolsó tucatot.

No igen, megértem, hogy ilyen bélyegek mellett nagy forgalmat csinálnak ragasztóban, de mi lesz az én levelemmel? Ekkor belépett a trafikba dr. Temmelbajnok, a lelkes nő- és irodalombarát, ez a punda kullancs panamista, akitől legfeljebb revolver segítségével lehet me-

nekülni és elkezd nekem az időjárásról govorizálni.

— Barátom! — lelkesedett az Enyveskéz — már biztosra vettem, hogy beült az a jó kiadós zápor, végre megleszünk mentve — és darált tovább. Persze nem a kukorica miatt aggódott az oszért, hanem a teniszpálya miatt és mert a kánikulában nem lehet olyan svunggal forgatni a rakettet.

Hirtelen támadt egy mentőfletem, amely tudvalevőleg többet ér, mint öt mentőegylet: hozzádörgöltem a kullancshoz a bélyeget. Csak egy icipicit dörgöltem hozzá, éppen csak hogy, de mit mondják? A következő pillanatban már úgy ragadt, hogy hat lóval se lehetett volna levakarni.

Öt dinárt mindenestre megspóroltam. (más.)

A mexikói történelem halállisztája: egy király és négy köztársasági elnök

Talán az orosz cárizmus ellen sem dörögött el annyi revolver és bomba, mint Mexikóban, ebben a kis délamerikai országban. Ha valaki statisztikát készítene az egyes államokban elkövetett politikai gyilkosságokról, egész biztosan Mexikó állna a statisztika élén. Háromnégy évtized alatt, a mexikói feudalizmus és polgári liberalizmus harcában több mint ezer politikus halt meg törrel, vagy golyóval a szívében, nem számítva azokat, akiket bírói uton küldtek az asztalára. A meggyilkolt államférfiak ranglistája is igen előkelő: egy királyt és négy köztársasági elnököt gyilkoltak meg Mexikóban. A király Ferenc József bátyja, a tragikus sorsú Miksa császár, a köztársasági elnökök pedig: Guerrero, Madero, Carranza és Obregon.

Miksa császárt 1867-ben Juarez köztársasági elnök parancsára lötték agyon Gueretaróban, miután a forradalmárokkal szemben elvesztette a játszmat. Guerterot 1831-ben választották meg köztársasági elnöknek, aki minden igyekezetével azon volt, hogy a spanyol aspirációkat visszaverje. A spanyol kormány minden expedícióját szétverte és kaptulációra kényszerítette azt a spanyol hajóhadat is, amelyet 1832-ben küldött át Madrid Délamerikába. De ezekkel a sikerekkel sem tudta biztosítani uralmát és ellenfelei már a következő évben le-

mondatták és egy sikertelen kísérlete után hadiörvényték elé állították és kivégezték. Halála után az országban továbbra is nagy zavar és nyugtalanóság uralkodott, amit kihasználva az európai hatalmak, Miksa császárt állították Mexikó élére. A császár rövid uralmának Juarez vetett véget, aki erővel kézzel két évtizedre biztosította az ország békéjét. Nagyobb hajók csak közvetlen a háboru előtt jöttek, amikor az Egyesült Államok, hogy az ország gazdag természeti kincséhez hozzájusson, rövid idő alatt több fölkelést szított. Az egyik ilyen fölkelésnek lett az áldozata Madero, akit 1913-ban löttek agyon a parasztforradalmárok. Maderos utódának Huertát választották, aki akkor lépett vissza, amikor az Unió csapatai megszállták és birtokbavették Veracruz. 1915-ben Carranza követte, akinek sikerült olyan politikát folytatni, amely a hatalmas Uniót is kielégítette. Ez az Unió-barát politika lett azonban a vesztés: 1920 májusában egy fanatikus függetlenségi meggyilkolta. Carranza után Obregon, a most meggyilkolt mexikói politikust ültették az elnöki székbe, utána a jelenlegi Calles szerezte meg a mexikói parasztság bizalmát. Obregonnak 1928 végén kellett volna átvenni a mexikói elnöki széket, a merénylő golyója azonban kioltotta életét.

KOPLALÓ ROMEO

Három napja éhségstrájkot tart egy szubotical asztalos segéd, hogy meglágyítsa szerelmesét, aki eddig hatszor kikosarazta

Különös módon akarja egy szubotical asztalossegéd jégszívű szerelmesét meglágyítani. Az ifju Romeó, akit ideálja immár hetedszer kosarazott ki és küldött a söhivatalba, végső elkeseredésében éhségstrájkot kezdett. A szerelmes ifjak sok-sok balga lépést elkövettek már a nők miatt, de még nem hallottam, hogy valaki koplalással igyekezzen imádottja szívéhez férközni. Ellenkezőleg az eddigi joggyakorlat azt bizonyítja, hogy az elkeseredett szerelmes borba fojtja bánatát. Arról is van közhiteli feljegyzés, hogy a kikosarazott szerelmes hihetetlen mennyiségű feketekávévet fogyasztott. Már pedig sem a bor, sem a fekete nem csuszik ehgyomorra. Kézfenkvő tehát, hogy a bus szerelmes előbb jól megvacsorázik. Az orvostudomány megállapításai szerint a szerelmi csalódásnak étvágyfokozó hatása van. Ezek után még nagyobb bámulatot kelthet az a hőstett, amellyel Gardasics Mihály írja be nevét a csalódott szerelmesek küzdelmének krónikájába.

De tartunk sort atyámfiai...

Hat kosár

Gardasics Mihály huszonnégy éves szubotical Massarik-utcai asztalossegéd az egyik szubotical autólérakának volt az alkalmazottja. Noha asztalos, még sincs fából és Mihály szerelemre gyuladt egy harmadik körü fűszerkereskedő Bözsikéje iránt. A fiatal ember egy évig udvarolt a lánynak, aki meglehetősen passzíven viselkedett, de azért nem utasította el Gardasics Mihály közeledését. Ez év januárjában a szerelmes ifju megírta a leány kezét, de nagy volt meglepetése, amikor a boldogító igen helyett a leány kikosarazta.

— Mags jó hu Mihály — mondta — de nem lehetek a felesége.

Mihály januártól májusig még ötször megírta Bözsiké kezét, de a leány szíve a nagy forróság ellenére még az utóbbi időben is olyan volt, mint a jég. Romeó mindent elkövetett, de eredménytelenül. Bözsike azt mondta az nem nem. Következetes volt, noha ez nem

női erény. Ezeket mesélte el G. Mihály mamája a szerkesztőségben, miközben könnyeit törölgette. Majd így folytatta elbeszélését:

— Szélszen este Mihály rosszkedvűen jött haza a munkából. Hiába faggattam, nem akart szólni egy szót se.

Az a jó ragu leves...

— Azon az estén — folytatta az öreg asszony — épen jó tejfölos tököt főztem vacsorára. Ez a kedvenc étel. Mihály nem akart enni, eltolta az ételt és kijelentette, hogy éhségstrájkot kezd. Azt hittem csak viccel, de egyet se evett a finom ételből. Így ment ez egész vasárnap is. Este már alig állt a lábán. Kérdeztem, a gyomorod fáj?

— Nem, a szívem táj Böske miatt — felelte ő. — Nem tudok nélküle élni. Most addig nem eszem egy falatot se, még azt nem mondja igen.

Mihály nem is evett. Hétfőn már olyan gyenge volt, hogy be se ment a mülhelybe. Anyja szaladt a Böskekéhez és elmondta az esetet. A Böskekének imponált az ügy. Azt üzenete, csak koplaljon. Több maradt. A szegény mama pedig eselhez folyamodott. Palacsintát süttött, amit Mihály majdnem úgy szeretett, mint a Bösket. Az ágyban fekvő Romeó azonban undorral elfordította a fejét, mikor a lekváros palacsintát meglátta.

A mama jelentést tett a körü biztonsálat, aki azt mondta, karhatalommal nem lehet belediktálni a palacsintát Mihályba.

A kétségbeesett anya hozzánk fordult segítségért. Arra kért, hogy írjam meg az esetét és irjam meg azt is, hogy a Böske egy kegyetlen démon és jöjjenek el hozzájuk és beszéljék lelkére annak a szegény gyereknek.

Az éhező Romeó

Felkerestem Gardasics Mihályt lakásán. Romeó Mihály az ágyban fektült, sápadt volt és sovány.

— A lélek csak hálni jár bele — szepgett a mamája az ágy lábánál. Itt a sok jó étel és nem kell neki. Mára is csibét süttöttem. Olyant hogy a püssök

is megnyálna utána mind a tíz ujját. A szátrájkoló ifjunak láthatólag imponált, hogy nyilvánosságra kerül az esete. Elmesélte szerelmis történetét egészen a hatodik kösrig.

— Nem éhes?

— De, nagyon éhes vagyok. Semmit se eszem, csak vizet iszom.

— Meddig szátrájkol?

— Végkimerülésig. Remélem Bözsike nem fogja engedni, hogy meghaljak. Ha ez se lágyítja meg a szívét, felakasztom magam.

— Jesszus Mária! — sikoltott a mama és kiszaladt a szobából.

Megvigasztaltam az éhségstrájkoló Romeót, hogy Bözsike nem fogja hagygni, csupán önfeláldozásárat akar meggyőződést szerezni. Mihály arca felragyogott, bár szerinte az elég sovány vigasz.

Ha ez a Mihály nem lenne olyan becsületes és szerelmes! Ajánlottam ugyanis neki, hogy csak egyen. Bözsikének nem kell tudni, hogy eszik. Ezt mondják egyébként a barátai is, akik gyakran felkeresik az elszánt szerelmet és jözü uzsomnákat rendeznek a beteg ágya mellett.

Bár erős a gyanum, hogy Mihály titokban mégis csak enni fog, belátásrá kell kérnem Bözsikét. Lehetőten nem szeretni azt, aki képes koplalni miatta. Jövendöbéliének ezt a képességét hasznosítani kell. Hiszen Mihály képes lesz kikoplalni Bözsikének a kalap és ruhaszámleát is. Böske — menjen hozzá a Mihályhoz...

(sz. e.)

A telefonbetyárok Zagrebban is garázdálkodnak

Zagreből jelentik: A zagrebi rendőrséget ezekben a napokban nagyvárosi jellegű ügy foglalkoztatja, olyan anomália, amely az automata-telefon meghonosítása óta kapott lábra a horvát fővárosban. Az affér pontosan hasonlít az emlékezetes bécsi telefon misztifikációkra, valamint a budapesti telefonbetyárok garázdálkodására. A nap minden szakában, de főleg éjnek idején megszólat bizonyos lakásokban a telefoncsengő s amikor az álmaló felriasztott fél felvesszi a kagylót, vagy nem jelentkezik senki, vagy pedig a szitkok és gorombaságok zuhataga hallatszik. Megállapítani a tettes kiletét a zaklatott fél számára az automatikus kapcsolódás következtében teljesen lehetetlen és így kénytelen megelégedni a csendes dühöngéssel, esetleg azzal, hogy — maga is megteszi a tréfát valamelyik haragosa rovására.

Ezek a háborgatások annyival kedvezőbbé válnak, hogy többször egymásután meg szoktak ismétlődni. Magányosberek mellett magas katonai személyisegek, külföldi konzulok és rendőrségi vezetőtisztviselők is vannak a bosszantó tréfa áldozatai között. A rendőrség és a postaigazgatóság napról-napra tömeges panaszoakat kap a telefonbetyárok garázdálkodásáról.

A postaigazgatóság egyelőre azt tanácsolta az érdekelteknek, hogy ilyen anonim távgorombáskodók jelentkezésekor azonnal hozzanak közeledésbe egy második automatát és értesítsék a központon. Így esetleg — ha a misztifikáció rövid időközben megismétlődik — meg lehet állapítani a hívó számot és nyomozás indítható a hívó fél kileté iránt.

Egyébként a zagrebi postaigazgatóság most rendelt Németországból clyan telefonautomatákat, amelyek komplikált szerkezettel minden hívószámot feljegyznek és megmutatnak. Eredetileg az a célja ennek a szerkezetnek, hogy ha valakit hávollétében keresnek telefonon, az illető beavatása után értesülhessen arról. Ugyanilyen jó szolgálatot tesz azonban a szerkezet a névtelen zaklatók ellen, miután a hívó telefon számát az új legutóbb esetben regisztrálja a így a legtöbb esetben reménynt nyújt arra, hogy a tréfacsináló személyét is ki lehet nyomozni.

Igmándi

TERMÉSZETES KESERŰVIZ

gyomor- és béltisztító hatása páratlan!

Ne tévessze össze más keserűvizzel. Mindenképp kapható. Vezérlépviselet és raktár: CSELIKOVICS TESTVÉREKNEL, NOVISZAD

Állami ambulanciát és népfürdőt állítanak fel Knezsevi-Vinogradon

Még ebben a hónapban megkezdődnek az építkezések

Szomborból jelentik: Az egészségügyi minisztérium, hogy Baranya rossz egészségügyi viszonyait megjavítsa, Knezsevi-Vinogradon állami ambulanciát és népfürdőt állít fel.

Az egészségügyi intézmény felállításához a minisztérium háromszázezer, a bácskai tartomány százötvenezer, a boljei uradalom pedig kétszázezer dinárral járul hozzá. Az ambulancia és népfürdő további költségeit az állam viseli, amely az ambulanciában állandó orvosi rendelést szervez. A minisztérium azért választotta Knezsevi-Vinogradot, mert jó vasúti összeköttetése van Oszijekkel, ahonnan a bakteorológiai intézet könnyen tarthat fenn összeköttetést az ambulanciával.

Az építkezések még ebben a hónapban megkezdődnek és a Baranyára nézve oly fontos közegészségügyi intézményt még az ősszel megnyitják.

A tizezer shillinges mellű

Fiatal osztrák arisztokraták ékszerlopási botránya

Bécsből jelentik: Óriási feltűnést keltő letartóztatás történt a napokban Ausztria egyik legelőkelőbb fürdőhelyén, Gmundenben. A letartóztatással kapcsolatban a Gmundenben összegyűlt arisztokrácia egyes tagjai is kompromittáltak. Gmundenben ugyanis valószínűleg udvar gyűlt össze a volt braunschweigi nagyhercegi család körül, amely 1918. óta a gmundeni kastélyban tartózkodik.

A hét egyik napján a fürdőhely egyik nagy ékszerüzletében megjelent egy fiatalember, aki az üzlet tulajdonosának egy pompás ékszer ajánlott fel megvételre. Az ékszer egy magyoronagyságu gyönggyel díszített mellű volt, amelyet még tizenkét briliáns ékesített platinába foglalva. Az ékszerész megállapította, hogy a mellű tizezer shillinget ér, fel is ajánlott érte a fiatalembernek hétézer sillinget, előbb azonban felszólította, hogy igazolja, miként jutott a nagyértékű ékszer birtokába. A fiatalember bizonytalan választ adott, mire a kereskedő megkérte, hozzon először szüleitől engedélyt az ékszer eladására, hozzon ezenkívül kielégítő igazolványokat, akkor hajlandó az összeget rögtön kifizetni. A fiatalember, aki zöld szemüveget viselt, kalapját pedig mélyen a szemére húzta, megígérte, hogy rövidesen visszatér az igazolványokkal.

Félóra sem telt el, midőn a fiatalember ismét jelentkezett és most már azt is megmondta, hogy Max Klinker-nek hívják. Egy levelet adott át az ékszerésznek ezzel a tartalommal:

»Felhatalmazom unokaöcsémet, hogy ékszeremet eladja.

Margarete Klinker.

Elbeszélte ezután a fiatalember azt is, hogy nagynénjével nyári tartózkodáson van Ausztriában, de magatartása olyan gyanús volt a kereskedő előtt, hogy jónak látta a rendőrséget értesíteni.

Mikor a rendőrség emberei megérkeztek, a fiatalember vonakodott igazolványait felmutatni, nemsokára azonban bevallotta, hogy ő nem Max Klinker, hanem Max Kesselstatt gróf és a gmundeni gimnázium hetedik osztályának tanulója. Mikor a fiatal gróft a rendőrségre kísérték, a fiú kiszakította magát a rendőrkíséret közepéből és futásnak eredt. Rövid hajsza után azonban sikerült újra elfogni és a rendőrségre vinni. Itt először azt mondta, hogy a drága ékszer a Gmunden és Altmünster közötti országúton találta, majd bevallotta, hogy a mellűt barátjától, Metaxa Györgytől kapta azzal a megbízatással, hogy adja el.

Metaxa György, aki egy Steinbach gróf fia, a rendőrségen először hallani sem akart arról, mintha neki az ékszerhez valami köze volna, de aztán bevallotta, hogy a mellűt édesanyja ékszerdobozából lopta el. Szerinte a lo-

pást az ifjú Kesselstatt gróffal követte el. Az elvetemült fiatalember szerint a lopás elkövetése után olyan lelkiismeretfurdalás vett erőt rajta, hogy az ékszort visszakövetelte Kesselstatt gróftól, akit a mellű eladásával megbízott, de ez már nem akarta neki visszaadni.

Kesselstatt vallomása szerint az ékszer árából motorkerékpárt akartak vásárolni és azon megszökni.

A tizenhétéves Kesselstatt gróft ki hallgatása után vizsgálati fogságba vették, Metaxát azonban szabadlábon hagyták.

Radics István vádirata

Radics a vizsgálat kiterjesztését követeli

Zagrebból jelentik: Radics Istvánt kedden délelőtt meglátogatta dr. Gogolja Iván, a zagrebi törvényszék bírójának, aki Radicsot a beogradi elsőfokú bíróság megkeresése folytán mint főmagánvádlót hallgatta ki a parlamenti merénylet ügyében.

Radics a törvényszéki bíró előtt hét ives vádiratot diktált le, amelyben mint magánvádló csatlakozott a bűnügyi eljárás megindításához Raacsics Punisa ellen, de magánjogi követeléseket nem

támasztott a merénylet tettesével szemben. A vádiratban Radics gyilkosság kísérletével vádolja Raacsics Punisát és követeli, hogy folytassák le a vizsgálatot a radikális klub képviselői ellen, különösen pedig azok ellen, akik annak idején aláírták Raacsics Punisának azt az indítványát, amelyben Radics István elmeállapotának megvizsgálását kérte. Követeli továbbá a vizsgálat megindítását Perics Ninko, Vukicsevics Velja és Janlovics Dragutin ellen is.

Sulyos konfliktus Görögország és Bulgária között

A jugoszláv hadsereg küldöttségének részvételével leleplezték Kilkiszben a hősi halottak emlékművét Venizelosz békét hirdet

Athénből jelentik: A tráciai menekültek küldöttségileg arra kérték Venizelosz miniszterelnököt, hogy tegye meg a szükséges lépéseket annak érdekében, hogy hazájukba visszatérhessenek. Venizelosz a menekülteknek adott válaszában kijelentette, hogy a legnagyobb jóindulattal van a menekültek iránt, de amíg ő él, Görögország nem fog újabb háborúban részt venni.

A háború sohasem tartozott politikai céljai közé és teljesen alaptalanul vádolták azzal, hogy háborút akart. Amikor a görög nép nagy része idegen iga alatt nyögött, kénytelen volt háborút viselni, szerencsére azonban most már elég nagy Görögország ahhoz, hogy mindenkinek megélhetését biztosítsa.

Kilkiszben hétfőn leleplezték le az 1913. évi görög-serb-bolgár háború görög hősi halottainak emlékére emelt szobrát. Az emlékmű leleplezésén a jugoszláv katonai küldöttség is részt vett,

amely egy tábornokból, egy ezredesből, a harmadik hadsereg vezérkari főnökéből és az athéni jugoszláv katonai attaséból állt. A küldöttséget vezető tábornok beszédet tartott, amelyben a jugoszláv hadsereg bámulatát fejezte ki a szövetséges görögök hősiessége felett.

Görög politikai körökben élénken tárgyalják a bolgár kormányt az a rendelet, amely a görög állampolgároknak megtiltja, hogy fa- és vízszükségletük ellátása céljából bolgár területre lépjenek. A rendelet megszegőit agyonlövők a helyszínén. Egy görög bizottságnak, amely a rendelet okai iránt érdeklődni akart, a bolgár hatóságok megtagadtak minden felvilágosítást.

Ez az intézkedés a görög-bolgár határforgalom teljes megszüntetését jelent.

A görög kormány utasította szófiat ügyvivőjét, hogy tiltakozék a bolgár kormánytól a rendelet ellen.

Letartóztatták a kulai rendőrfelügyelőt, aki véresre vert egy szubotikai joghallgatót

A szombori ügyészség vezetője és a vizsgálóbíró a helyszínen megállapította, hogy Atanasin rendőrfelügyelő Bojanskij Sztavkón kívül több kulai polgárt is bántalmazott

Szomborból jelentik: A szombori ügyészség fogházába kedden bezáratották

Atanasin Pája kulai rendőrfelügyelőt, aki — mint ismeretes — ez év június 19-ikén letartóztatta és a fogházban súlyosan összeverte Beljanszki Sztavkó szubotikai joghallgatót.

Beljanszki, mint annakidején megirtuk, Kulán, ahova látogatába ment ki, több társával a Sovljanski-féle kocsmában mulatott. A társaság éjjel után indult hazafelé és utközben szembetalálkoztak Atanasin rendőrfelügyelővel, aki Inakov Gavro és Popovacski Milenko rendőrökkel járőrben volt. A rendőrfelügyelő megállította a joghallgatót és közölte vele, hogy azt jelentették neki, hogy ablakot tört be. A joghallgató tiltakozott a gyanúsítás ellen, mire Atanasin nekitámadt és gorombán figyelmeztette.

— Ne jartassa a száját, mert ráfizelhet.

Miután Beljanszki a fenyegetés ellenére is önérzetesen visszautasította a rendőrfelügyelő sértő kijelentéseit, Atanasin a két rendőrrel bevitette a község házára és lezáratta a fogdába. A jog-

hallgató követelte, hogy engedjék szabadon, ehelyett azonban

a rendőrfelügyelő bikacsokkal neki esett és rendőrök asszisztálásával mellét véresre verte.

A fogdából csak reggel engedték el, rögtön látéletet vettett fel sérüléséről és elutazott Szomborba, ahol dr. Vlajkovics Mirko ügyvéd utján büntető feljelentést tett Atanasin ellen.

A feljelentés ügyében vasárnap kiszállt Kulára Csovic Mladen szombori királyi főügyész és dr. Pensa Pavel vizsgálóbíró, akik számos tanút hallgattak ki. A tanuvalomásokból kiderült, hogy

a rendőrfelügyelő Beljanszkin kívül egész sor kulai polgárt vert véresre.

A bírói vizsgálat hírére ugyanis sorban jelentkeztek: Scharf Fülöp kereskedő, Kicsmann Ferenc, Kiszloszki Iván és Szücs József, akik a rendőrfelügyelő brutalitásának és önkényének áldozatul estek. A tanuvalomások alapján

a vizsgálóbíró elrendelte Atanasin azonnali letartóztatását,

akit bezáratottak a szombori ügyészség fogházába. A rendőrfelügyelő ellen hivatalos hatalommal való visszaélés.

súlyos testisértés, személyes szabadság megértése címén emelt vádat az ügyészség.

A vizsgálóbíró és a királyi főügyész szerdán újból kiszállnak Kulára, hogy Atanasin teljes bűnlajstromát összeállítsák. Az ügyvel kapcsolatban további szenzációs letartóztatások várhatók.

Hajsza a megszökött léggömb után

Repülőgépen négyezer méter magasságig üldözik egy elszabadult kísérleti balont Noviszadon

Noviszadról jelentik: Noviszadon és Petrovaradinban hétfőn kezdődtek meg a tüzéség lögyakorlatai, amelyek Kóvilj irányában, továbbá a karlócai patriarkátus birtokain, Budiszaván, Kátyon, a petrovaradini Hadiszigetén, a majori szigetén, Fehérszálláson, Fehérhegyen és a kátyi réten folynak le. A tüzéségi éles lövészet július 23-ikán reggel 5-től déli 12 óráig, július 24-ikén, továbbá 26-ikán este hét óráig lesz.

A helyőrségparancsnokság ez alkalomból külön figyelmeztette az érdekelt területek lakosságát, hogy a megjelölt időben senkise tartózkodjék a szabadban, nehogy bárkit baleset érhesse. Egyben figyelmeztette a térparancsnokság a lakosságot, hogy ha a megjelölt területen fel nem robbant ágyugolyót találnak, ahhoz senkise nyuljon, mert az ágyugolyók a legkisebb érintésre könnyen felrobbanhatnak és pusztítást okozhatnak.

A tüzéségi éles lövészzel kapcsolatosan a petrovaradini repülőparancsnokság repülőgéppelleni tüzésosztaga ugyancsak hétfőtől kezdődőleg négy napon át éles lövészzel gyakorlatokat végez a noviszadi Hadiszigetén és célpontul kötött katonai balonokat tüztek ki.

Hétfőn a gyakorlatok teljesen sipán végződtek, ellenben kedden az egyik kötött balon elszabadult. Reggel négy órakor felengedtek egy régi katonai kötött léggömböt és a repülő tüzésosztag megnyitotta erre a léggömbre a tüzelést.

Nyolc óra tájban a repülőtisztok észrevették, hogy a léggömb szokatlan gyorsasággal emelkedik. Átvizsgálták a balont tartó köteleket és meglepetve állapították meg, hogy valamennyi kötelek elszakadt és a léggömb teljesen szabadon óriási sebességgel emelkedik a magasba. A léggömb nagy iramban a Bánát irányában szállt.

A repülőparancsnokság intézkedésére Markovics Péter repülőőrhadnagy azonnal repülőgépre szállt és megkezdte az elszabadult balon üldözését, noha teljesen reménytelen volt, hogy a léggömböt ilyen körülmények között fel lehessen tartóztatni és a repülőgépeknek főleg az volt a hivatása, hogy megfigyelje, hogy a balon, mihelyt a benne levő gázok kipárolognak, hol száll le.

Markovics hadnagy négyezer méter magasságig üldözte a léggömböt, mely továbbra is szédületes sebességgel tovább emelkedett a magasba és Markovics hadnagy kénytelen volt az üldözést abbahagyni és izgalmas hajsza után visszatért a repülőterre.

Noviszadon az uccán álló emberek nagy tömege izgatottan nézte a szokatlan hajsztát, annál is inkább, mert eleinte az a hír volt a városban elterjedve, hogy a kötött léggömbben három tiszt van, akik eltérnyök hiányában nem tudnak a léggömbből leugrani. Szerencsére kiderült, hogy a léggömb csak kísérleti célt szolgált, abban senkise volt.

Markovics hadnagy megfigyelése szerint a léggömb Románia irányában tűnt el és ezért megtörtént az intézkedés, hogy a román hatóságok az esetleg ott leszálló léggömböt visszajuttassák Jugoszláviának.

Minden könyv

mejről a vasárnapi „Könyv-film-rádió” mellékleten ismertést olvasott, megrendelhető a

Minerva r.-t könyvosztályában

Kérjen árajánlatot!

Petrovaradin uccáit Noviszád autótank- jaival tisztogatják

**Noviszád város hozzájárul a Noviszádon
rendezendő középeurópai gázzakérő-
és komlókongresszus költségeihez**

Noviszádról jelentik: Noviszádon városzerte általános a panasz, hogy a város utcai emblemekezet óta nem voltak annyira elhanyagolt, piszkos állapotban, mint amióta a város az uccatisztítást bérbeadta egy vállalkozónak.

A vállalkozó ellen általános a panasz, hogy a város uccáit rettenetesen piszkos állapotban tartja és hiábavaló volt eddig a lakosság tömeges panasza, a sajtó számtalan felszólalása és az, hogy a közgyűlésen dr. Velicskovics-Szvinjarev Miladin kórházi főorvos éleshangú interpellációjában tette szövé a tarthatatlan és az egészségre annyira ártalmas állapotokat. Közben kiderült, hogy Gyakovics Simon noviszádi tisztasági vállalkozó a város tulajdonát képező öntöző autótankkal Petrovaradin uccáit naponta négyszer locsolja és tisztogatja. Kiderült, hogy Petrovaradin, amely ugyiltszik szigorúbban tartja a tisztasági vállalkozót, 2500 dinárt fizet havonta Gyakovics Simonnak, aki Noviszád város tudta és engedélye nélkül Noviszád autótankjait használja fel Petrovaradin tisztítására.

A panaszok tömkelege foglalkoztatta hétfőn Noviszád város gazdasági, pénzügyi és jogügyi bizottságait, amelyeknek együttes ülésén dr. Markovics Olga városi gazdasági tanácsnok szótartotta Gyakovics Simon szerződésességét és felsorolta mindazokat a megállapításokat, amelyeket a város eszközölt és amelyek bizonyítják, hogy szerződésesség történt. A hármassbizottság külön bizottságot küldött ki a kérdés alapos megvizsgálására.

Ebben az ügyben nyilatkozott dr. Borota Branislav polgármester is, aki kijelentette, hogy a vállalkozónak azzal az állításával szemben, hogy naponta harminc utat tett meg az öntöző tankkal, megállapították, hogy évente csak hat-szor öntözte a város uccáit.

Ezután Popovics Dáka nemzetgyűlési képviselő indítványára elhatározta a bizottság, hogy husz mélykutat furat, tizet az ezévi és tizet a jövő évi költségvetés terhére.

A hármassbizottság harmincöt ezer dinár kölcsön engedélyezését javasolja a városi légszuszgyár részére, mert ezévi szeptemberben Noviszádon középeurópai

gázzakérők kongresszusa lesz és a noviszádi légszuszgyár ez alkalomból légszuszberendezési kiállítást rendez, amely propaganda célokat fog szolgálni. — A bizottság huszezer dinár megszavazását javasolja a városi közgyűlésnek a Noviszádon megtartandó középeurópai komlókongresszus költségeire. A noviszádi komlótermelők szövetsége érdeme, hogy a kongresszust, amelyet rendszerint a nagy német, bajor, csehszlovák városokban szoktak megtartani, ez alkalommal, első ízben Jugoszláviában rendezik meg.

Végül a gazdasági, pénzügyi és jog-

ügyi bizottság helytadott *Mirosvavlevics* Velja görögkeleti esperes, az ismert történész indítványának, hogy a város szerezze meg a történelmi múltjára vonatkozó emléktárgyakat és helyezze el azokat a városházán. Elsőnek a város *Vitkovics* Szekulának, Noviszád 1740-ben volt katonai főkapitányának művészi portréját szerezte meg a sisatováci kolostortól és azt a városháza kis tanácstermében fogja elhelyezni. A hármassbizottság indítványozni fogja a közgyűlésnek, hogy intézzenek kiáltványt a lakossághoz a város történelmére vonatkozó emlékek átengedése érdekében.

radnia. A szegény asszony beleegyezett ebbe és vasárnap végleg elutazott Gornja Rogaticáról.

Veljevic felosága távozása után sem hagyott fel eddigi életmódjával. Tovább ivott és naponta hajnalit tántorgott haza az öntudatlanságig ittasan. A tizennégy éves Milovánt anyja távozása után is többször bántalmazta és minduntalan azzal fenyegette meg, hogy megöli az anyjával együtt.

A gyermek a mult hét egyik napján játszadozás közben az országot melletti árokban egy töltött katonai fegyvert talált. Ekkor már végleg megérlelődött benne a szándék, hogy adandó alkalommal megöli édesapját.

A gyilkosság

Keddre virradó éjszaka a gazdálkodó ismét erősen behorvazott állapotban tért haza és nyomban ágyba feküdt. A kis Milován, aki a sötét szoba egyik sarkában kezében a töltött fegyverrel hallgatódzott, apjának egyenesen, mély lélekzetvételről, csakhamar megállapította, hogy Veljevic alszik.

A tizennégy éves gyermek ekkor lábujjhegyen az ágyhoz lopódzott, a fegyvert az alvó ember mellének szorította és kétszer egymásután elstította. Veljevic melléből hatalmas sugárban kezdett patakozni a vér és néhány pillanat alatt az ágy, a gyermek ruhája és a padló is tele lett vérrrel. Milován ezután a holt ember fejére borította a takarót és éjszakának idején egyenesen a csendőrségre futott, ahol zokogva és az izgalomtól remegő hangon elmondotta borzalmas tettét.

— Nem tudtam tovább nézni — mondotta sirástól elfojtott hangon — hogy hogyan kínozott mindkettőnket. Ha én nem végzek vele, előbb-utóbb ő ölt volna meg engem is és anyámat is, a ki nek az élete csupa szenvedés volt mellette.

A fiatalok gyilkos megrázó vallomása után nyomban hatósági bizottság szállt ki a borzalmas tragédia színeljére. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a gazdálkodónak mindkét golyó a balmellébe furódott és azonnal halált okozott.

A tizennégy éves apagyilkost beismertő vallomása után előzetes letartóztatásba helyezték.

A legjobb hírdeési orgánom: A BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Nem engedem az anyámat!

**Az országon talált fegyverrel agyonlötötte az édesapját
egy tizennégy éves fia**

Gornja Rogaticáról jelentik: Borzalmas gyilkosság történt szerdára virradó éjszaka a horvátországi Gornja Rogatica községben. Veljevic Milován tizennégy éves iskolásfiú egy katonai fegyverrel, amit játszás közben az országon talált, agyonlötötte alvó édesapját, Veljevic Lázár ötven éves gazdálkodót.

Veljevic Lázár már évek óta rossz viszonyban élt feleségével, akit állandóan bántalmazott, úgyhogy nagyon sok esetben a szomszédoknak kellett kimenteniük a kezét közül a gyenge fizikumu beteges asszonyt, aki az ilyen bántalmazások után néha hetekig ágyban fekvő beteg lett. Veljevicet az egész község izákos hajlamu, kötekedő természetű embernek ismerte, aki az évek folyamán lassankint eltöközta kis gazdaságát, úgyhogy a legutóbbi időkben már a legkétségbeesettebb szükségnek nézett elébe feleségével és Milován nevű tizennégy esztendő fiával együtt.

Hol a vacsora?

A gazdálkodó mintegy két héttel ezelőtt is éjfél táján tért haza az öntudatlanságig ittasan. Felesége és fia ébren várták Veljevicet, aki alighogy belépett a szobába, nyomban okot keresett a civakodásra.

— Hol a vacsora? — kiáltott rá feleségére, aki egész testében remegett.

— Azonnal hozom — hebegte az asszony és a konyha felé indult, hogy behozza férje számára a már előre elkészített ételt.

Az ittas embert mód nélkül feldühösítette, hogy a vacsora nincs bekészítve és fenyegetőzni kezdett, hogy mindket-

tőjüket megöli. Az asszony csitttani próbálta a részegét, akit azonban a békülékeny hang méginkább feldühösített. Botot ragadott és hatalmas erővel ütlegelni kezdte a szerencsétlen asszonyt, aki a fájdalmas ütlegektől csakhamar eszméletét veszítette és ájultan rogyott le a padlóra.

A kis Milován, akit atyjának brutális bánásmódja felingerelt, sirva fakadt és a felbőszült ember lábai elé borulva kezdett könyörögni, hogy ne bántsa tovább az eszméletlen asszonyt. Veljevic azonban tovább bántalmazta feleségét, mire a tizennégy éves kisfiú elszántan apja és eszméletlenül heverő anyja közé lépett és birokra kelt az ittas emberrel.

— Nem hagyom az anyámat — kiáltotta sirva — inkább vesszek itt én is.

Veljevic csakhamar földreterpte fiát és annak viselkedésétől a végsőkig feldühösödve kirohant az udvarra, ahonnan nemcsakára egy fejszéval tért vissza. Amíg azonban távol volt, a szerencsétlen gyermek segélykiáltásaira összefutottak a szomszédok, akik lefogták a dühögő embert. Hosszas küzdelem után sikerült ágyba fektetni Veljevicet, aki csakhamar elaludt.

A kis Milován egy töltött fegyvert talál

Veljevicné a botütésektől ismét ágyának dőlt és tiz napig feküdt súlyos beteg. Amikor felépült, elhatározta, hogy végleg elköltözik brutális férjétől és hazamegy Szlovéniában lakó szüleihez. Veljevic bele is egyezett az asszony eltávozásába, csak azt kötötte ki, hogy a kis Milovánnak vele kell ma-

nél is.

A légzőutak bántalmainál is bámulatos gyógyító hatás észlelhető. Beszéltem egy lelkésszel, a ki nek polipia a Vrnjaeska banjai viz használatától megszűnt. Hogy ez az elsőrendű fürdő még nem olyan látogatott, mint ahogyan megérdemelné, annak oka abban rejlik, hogy sokan nem ismerik és hogy még mindig hiányzik az a komfort, melyet egy világfürdőtől megkövetelni szoktunk. De ebben a tekintetben is minden évben javulás tapasztalható. A fürdőigazgatóság törekszik évenként a parkot nagyobbá és szebbé tenni és a fürdők számát szaporítani. A jövő évi költségvetésben huszmillió dinár van felvéve ezekre a célokra. Az állam a maga érdekeit is szolgálja, ha a fürdőt kényelmessé teszi, hiszen ő a fürdő tulajdonosa.

A gyógykezelésre huszonnégy orvos van a fürdőhelyen. Ezek között hét állandóan itt lakik. A legtöbb beszélnék köztük németül is, töben tudnak magyarul is, sőt a nagy tudású dr. Kovjanics orvos Budapesten végzett.

Különbö német és magyar szót gyakran hall az ember és a magyar cigány sem hiányzik a nagyobb vendéglőkből. Lehet itt elég jól és mégis rendkívül olcsón élni. A Villa Nada-ban például, ahol egy szerb lelkésszel egy szobában lakom, fizet mindegyikünk lakás- és kiszolgálásért napi husz dinárt, az élelmezésért, mely reggel igen jó tejeskávából, délben és este három tál izletes ételből áll, melyekből hatalmas adagokat szolgálnak föl, napi huszonöt dinárért. Van itt egy tanító, aki negyedmagával —

négyszobás — van egy szobában és mégis csak huszonöt dinárt fizet az egész szobáért. A felesége maga főz és mivel a nyers élelmiszerek ára igen alacsony és a tüzhely használatáért külön nem fizetnek, napi husz dinárért élmezzi a négy tagu családot. Minél közelebb megyünk a központhoz, annál drágább a lakás, míg az élelmezés ott is elég jutányos.

A nagy szanatóriumokban: Therapia, Sv. Györgye Poliklinika, a Hotel Soldaticban, Sztirovicsban, a villa Bled, Merkur, Atinában stb. napi hatvan dinárért igen szép és kényelmes szobát lehet kapni fürdőszobával együtt.

A vendégek szórakozásáról elsősorban gondoskodott a természet, mely kies fekvésű hegyek tágas völgyébe helyezte ezt a kedves fürdőt. De szórakozást nyújt a szép park is sok sétahelyével, továbbá a színház, bar, mozi és hat nagy étterem, ahol jó zenét lehet élvezni. Kellemesen játszik majdnem egész nap a katonai zenekar is a parkvendéglő teraszán.

A szerb közönség részéről a német és magyar közönség szívélyes fogadtatásra talál és az én nisi kollegám szívesen tanul tőlem magyar szavakat.

A fürdőt már a rómaiak használták, amint az a dr. Petkovics fürdőigazgató által vezetett ásításoknál előkerült sok római pénzből kiderült. Ha a pogányok gyógyvizet használtak, az istenségnek haláadásul ezen természeti kincsért rendezesen pénzdarabokat dobtak a vízbe. Ezért található olyan sok pénzdarab a fürdő forrásai körül.

A törökök is nagyon látogatták a fürdőt és hogy kényelmesen élhessenek itt, a környék lakosságára dézsmát vetettek ki. Minden ház bizonyos számu csibét, kenyereket, sajtokat tartozott az itt fürdőző törököknek beszállítani. Mikor azután a törökök a XIX. század elején innen végleg elvonultak, a környék lakossága a forrásokat eltörleszta úgy, hogy vizük a föld alatt a fürdőtelepet hosszában átszelő patakra ömlött. Csak évtizedek múlva fedezték fel újból a forrásokat. A mult század közepe táján a császári püspök kocsin meglátogatta az itteni plébánost. Közben azonban a lova beteg lett és másik lovat kellett beszereznie. A beteg lovat a plébánosnak itt hagyta. Ez nem sokkal törődött a beteg állattal, hanem a mezőn hagyta kénye-kedvére. A beteg állat ösztönszerűleg a patak vizében keresett gyógyulást. Ivott belőle és meghentergette magát benne. A püspök nagy öröme kedvenc lova rövidesen meggyógyult. Ez a hirtelen gyógyulás feltűnt a püspöknek. Kezdett kutatni a víz forrása után és akkor az öreg emberek segítségével, akik emlékeztek a régi forrásokra, hamarosan fölleczték azokat. Kiderült az öregek vallomásából, hogy a környék lakossága azért tüntette el a forrásokat, hogy ne kelljen a környéknek dézsmát adni a fürdőző törököknek, ha esetleg újból visszajönnének.

Aki olcsó fürdőben, szép vidéken, pompás levegőn és szolid publikum között óhajtja beteg gyomrát, beleit, máját vagy veséjét rendbehozni — bátran jöhet ide.

Vrnjaeska Banja

Irtá dr. Resch Ignác csébi plébános

Szerbia természeti kincsei között kiváló helyet foglalnak el értékes fürdők. Ezek között legnevezetesebbek: Vrnjaeska Banja Vranje mellett Délszerbiában és a Kraljevó mellett Mataruska Banja, melyek a rheumatikus bántalmakat rendkívül módon gyorsan megszüntetik, továbbá Arangyelovac, Mladenovac és Niska Banja, ahol gyomorbetegségeket gyógyítanak, a Csacsak mellett klimatikuss gyógyhely, ahol tuberkulotikus betegek találnak gyógyulást stb. Valamennyi között azonban első helyen áll Vrnjaeska Banja, ahol az utóbbi három évben évenként átlag harmincezer fürdővendég fordult meg. Most is hat-ezer fürdővendég van itt, akiknek helyére három hetes kúra befejezése után újabb ezrek reflektálnak.

A főidény június elejétől szeptember közepéig tart, de májusban és késő ősszel is van itt nagyszámu közönség, sőt a téli hónapokban is mindig található beteg, aki itt gyógyulást keres és többnyire talál is.

Az itteni gyógykezelés elsősorban vizívásból és csak másodsorban fürdésből áll. Vrnjaeska Banjának van meleg és hideg forrása. A meleg forrás vizének bámulatos hatása van a gyomor-, bél-, vese-, máj- és lépbaajoknál, szóval mindenféle belső bajnál. Van itt sok vendég, aki megjárta Rohitsot és Karlsbadot több ízben, de az itteni víz gyógyító hatását sokkal különbnek tartja ezeknek a világhírű fürdőknek a vízé-

Viharos interpellációkkal végződött a magyar képviselőház ülészsaka

A nyári szünet előtti utolsó ülésen az ellenzék szóváltette a naptárak cenzuráját és a fináncok letartóztatási jogáról szóló rendeletet

Budapestről jelentik: A képviselőház kedden tartotta utolsó ülését a nyári szünet előtt. Ez az utolsó ülés rendszerint formális szokott lenni, azonban a legutóbbi parlamenti ülés óta a kormány két olyan rendeletet adott ki, amelyek az ellenzékben erős ellenhatást váltottak ki. Az egyik rendelet, amelyben a kormány a naptárak terjesztéséről rendelkezik,

utasítja az illetékes hatóságokat, állapítsák meg, vajon a terjesztési szándékolt naptár nemzeti, erkölcsi, szociális és általában kulturális szempontból nem esik-e kifogás alá

és az általános irányelv az legyen, hogy a naptárak a közérdeket szolgálják. Az ellenzék ebben a rendeletben merényletet lát a sajtószabadság ellen.

A másik kormányrendelet a jövődéki kihágások eseteiben követendő bírói eljárást szabályozza. A rendelet alapján pénzügyi hatóságok bírói intézkedés nélkül negyvennyolc óráig előzetes letartóztatásban tarthatják a terheltet,

a hatóság a feljelentő nevét köteles titokban tartani, névtelen feljelentést is felhasználhat és személyi motozást is rendelhet el a pénzügyi hatóság, nemcsak a terhelt, hanem hozzátartozói ellen is. Ha a késedelem veszedelemmel jár, akkor még a pénzügyi szakasz parancsnokának is van letartóztatási joga és végül a pénzügyi hatóság elrendelheti bármely helyiség átkutatását. Ez a rendelet is nagy felzúdulást váltott ki a magyar közvéleményben és az ellenzék felhasználva az utolsó ülésnap lehetőségét, a két rendeletet éles kritika tárgyává tette.

A naptárrendeletet Rassay Károly, a polgári ellenzék vezére tette szóvá és az ellenzék állandó helyeslése mellett mutatott rá arra, hogy

ennél a rendeletnél vakmerőbb támadás a sajtószabadság ellen el sem képzelhető.

— A sajtótörvény negative állapítja meg, hogy mit nem szabad írni és

olyan sajtótörvény, amely a mindenkori kormányzatnak pozitív jogot ad arra, hogy megállapítsa, mit kell írni, csak a szovjetnél van.

A sajtótörvény világosan megmondja, hogy csak a közérdek címén szabad megakadályozni a sajtótermékek uccai terjesztését, viszont a belügyminiszter a rendeletében kötelező irányelvet állít fel, amely szerint a naptáraknak olyanoknak kell lenniük, hogy a belügyminiszter és az alispán megítélése szerint a közérdeknek megfeleljenek.

Egy kormányzat és egy többség a legnagyobb közérdeknek a saját megmaradását tekintti.

— E tekintetben nincs megállás. A naptárrendelet után holnap kimondhatják szepirolalomra, társadalomtudományra és végül a lapokra az előzetes cenzurát. Ez a rendelet érvénytelen és törvénytelen és azért visszavonását követeli.

A szabadságon lévő belügyminiszter helyett Sztranyovszky Sándor belügyi államtitkár válaszolt a felszólalásra. Szerinte tévedés Rassaynak az a fel fogása, hogy itt jogfosztás esete forg fenn, mert a kormány csak meg akarta kimélni a naptárkiadókat a felesleges hárosodástól és zaklatástól. Magyarországon egymillió ember olvas naptárt, tehát nem közömbös, hogy mi jelenik meg a naptárakban. Ha a kormány előzetesen megvizsgálja a naptárak tartalmát, akkor a kiadóknak nem lesz kárjuk.

— Ez cenzura! — kiáltották szinte egyhanguan a baloldalról

A pénzügyi kihágásokról szóló rendelet ügyében Fábán Béla demokrata képviselő interpellált. Hangsúlyozta, hogy amíg rendes bünygyben vizsgálóbíró, vádtanács és ítélőtábla dönt a letartóztatás kérdésében, addig pénzügyi

kihágási ügyekben a pénzügyi szemlélsz, aki négy vagy hat polgárit végzett, letartóztathat.

Kihágási ügyben nagyobb hatalma lesz a fináncnak, mint gyilkosság ügyben az ügyésznek.

— Meg kell borzadni — mondotta — arra a gondolatra, hogy magyar minisztériumok ilyen rendeletek kiadására képesek. Kérte a kormányt, hogy ezt a törvényellenes és a magyar szabadságot megszegyenyítő rendeletet vonja vissza.

A távollevő pénzügyminiszter helyett Szabóky Alajos államtitkár válaszolt az interpellációra, majd Pesthy Pál igazságügyminiszter a rendelet igazságügyi részét világította meg. Mindketten azt fejtegették, hogy nem történt egyéb, mint már meglevő rendeletek összevonása. A rendelet szerintük nincs ellentétben a büntetőtörvénykönyvvel és a kormánynak törvényadta joga volt a kérdést szabályozni.

Pukots József demokrata képviselő ezután a Magyar Hirlapírók Egyesületé-

nek síófoki kártyabotránya ügyében interpellált. Hangsúlyozta, hogy ennek az egyesületnek egyetlen újságíró tagja sincs, a belügyminisztérium azonban mégis jóváhagyta alapszabályait. Most az egyesület síófoki villájában chemin és baccarat-partiek folynak. Kérte az egyesület felfüggesztését.

Sztranyovszky Sándor belügyi államtitkár megnyugtató válasza után Buday Dezső keresztény párti interpellált a keresztény alapon szervezkedő sasok gyűléseinek szociálista munkások által történt megzavarása miatt. Buday képviselő azonban alig tudott beszédéből valamit elmondani, mert a szociáldemokrata képviselők állandó közbeszólásokkal beléje fojtották a szót.

Ezekkel az interpellációkkal végződött a magyar képviselőház ülészsaka. A nyári szünet után a képviselőház legközelebbi ülését október 4-ikén tartja.

A Kellog-paktum időszerűvé teszi a lefegyverzést és a rajnai területek kiürítését

Miért nem vesz részt Jugoszlávia és Románia a Kellog-paktum aláírásán?

Párisból jelentik: Az Echo de Paris jelenti Londonból, hogy

Amerika és Anglia csak a Kellog-szerződés aláírását várják, hogy tüstént a tengeri és szárazföldi haderők csökkentését követeljék

egy egymástól, mint a többi államoktól. Másfelől híre jár, hogy a háboru ellenes szerződés aláírása után

Németország a harmadik és negyedik Rajna-zóna kiürítését fogja kérni.

Londonban bizonyos politikai körök esodálkozásukat fejezik ki afölött, hogy a nagyhatalmak mellett csak Be'gi-

um, Csehszlovákia és Lengyelország fogják mint főalírók aláírni,

holott eredetileg úgy tervezték, hogy nemcsak a lokarnói egyezmények aláírói, hanem mindazok az államok is részt vesznek a háboruellenes paktum aláírásában, akiket Franciaországhoz baráti vagy biztonsági szerződés füz. Marinkovics külügyminiszter még a kormányváltás kitörése előtt kijelentette, hogy Jugoszlávia örömmel vesz részt a szerződés aláírásában és így

Londonban nem tudják magyarázat adni annak, hogy Jugoszlávia és

Románia miért nem vesznek részt a Kellog-paktum aláírásán.

Azzal a pozitív formában elterjedt hírral szemben, hogy a Kellog-paktumot augusztus 28-ikán írják alá Párisban, a Daily Telegraph megállapítja, hogy Washingtonban még nem történt végleges döntés az aláírást illetőleg.

Több mint valószínű, hogy október elsője előtt nem várható a Kellog-paktum aláírása

és egyelőre még arra nézve sem történt döntés, hogy az aláírás Washingtonban vagy Európában fog-e megtörténni.

A katolikus papság segít a mexikói rendőrségnek az Obregon elleni merénylet nyomozásában

Moromos munkaügyi miniszter nyom'alanul eltűnt Mexikó Cityből

Mexikóból jelentik: Mexikó City ujonnan kinevezett rendőrfőnöke Zertuche tábornok bejelentette, hogy

Moromos volt munkaügyi miniszter, aki az agrárpárt fenyegetésére lemondott tárcájáról, néhány nap óta nyomtalanul eltűnt Mexikó Cityből.

Valószínűnek tartják, hogy Moromosoz valahol vidéken elrejtőzött, mert attól tart,

hogy Obregon tábornok hívei merényletet akarnak ellene elkövetni.

A merénylet ügyében folyó nyomozás megállapította, hogy Obregon merénylete egy Emmánel Firje revü férfitől kapta a revolvert, amellyel a köztársasági elnököt meggyilkolta. Firje a merénylet után nyomtalanul eltűnt és körözőlevelet adtak ki ellene.

A katolikus klérus is segít a rendőrségnek a nyomozásban, mert a katolikus papság, amelyet Calles elnök a gyilkosságban való bűnrészesség vádjával illetett, ilyen módon is be akarja bizonyítani, hogy semmiféle szerepe nem volt a helyzet előkészítésében.

A nyomozást a hatóságok nagy eréllyel folytatják tovább.

A jövő hét elején teljes egészében visszavonják a szubotikai zárórarendeletet

Momirovics Veljko dr. főkapitány az üzlettulajdonosok és az alkalmazottak kívánságainak figyelembevételével új rendeletet dolgoz ki, amelyet a jövő héten azonnal életbe léptetnek

A szubotikai üzlettulajdonosok akciója, melyet a zárórarendelet módosítása érdekében indítottak, teljes sikerrel járt. A rendőrfőkapitány és a szubotikai főispán, mint a Bácsmegyei Napló régebben megírta, nem zárkóztak el az érdekeltek kívánságainak teljesítése elől és megígérték, hogy kisebb-nagyobb módosításokat fognak eszközölni a szubotikai zárórarendeleten.

Munkatársunk kedden felkereste dr. Momirovics Veljko rendőrfőkapitányt, aki a zárórarendeletről a következőket mondotta:

— Az üzlettulajdonosok sérelmei sok esetben indokoltak és belátjuk, hogy a rendeleten változtatni kell. A kereskedők és iparosok akciója, melyet a rendelet módosítása érdekében indítottak, nálunk megértésre talált és úgy határoztunk, hogy

a kiadott rendeletet teljes egészében visszavonjuk

és a zárórarendeletet alapos revió alá vesszük. Ezen a héten meghallgatom az összes szakmák kívánságait és ezeknek a figyelembevételével

teljesen új zárórarendeletet dolgozunk ki.

Az üzlettulajdonosok e hét végéig be-terjesztik óhajaikat, melyeket a múltban elmulasztottak megtenni. A zavarok és sérelmek onnan keletkeztek, hogy senki se tudta, hogy a zárórarendelet a gyakorlatban miként fog bevalni. Most azonban minden szakma tudja, hol a hiba.

Az új zárórarendelet a jövő héten hétfőn vagy kedden készen lesz

és ha azt a főispán aláírja, azonnal életbe is lép.

A főkapitány elmondotta, hogy az új rendelet összeállításánál tekintettel lesznek a munkások és az alkalmazottak kívánságaira is. Az új rendelet

nem fogja csorbítani az alkalmazottak jogait,

melyeket az előbbi rendeletben biztosítottak nekik.

Olaszország ratifikálta az olasz-magyar megállapodásokat

Rómából jelentik: A minisztertanács hozzájárult ahhoz a törvényjavaslat-tervezethez, amely az 1928. július 4-ikén Rómában aláirt olasz-magyar megállapodások jóváhagyását tartalmazza.

Az említett napon aláirt egyezmények a következők: szerződés a két

ország kereskedelmi és hajózási viszonyának rendezéséről; jegyzőkönyv az állategészségügyi egyezményről; jegyzőkönyv a behozatal és kivitel rendezéséről; jegyzőkönyv az olasz kereskedelmi tengerészettel kapcsolatos kérdésekről. A megállapodások azonnal érvényesek.

LEGUJABB

— — —

Korosec munkakormányt alakít

Az új kormány szerdán vagy csütörtökön megalakul

Beogradból jelentik: Korosec Antun deznált miniszterelnök egész a késő esti órákig a miniszterelnökségen volt, ahol Vukicsevics Veljával és a lemondott kormány több tagjával tárgyalt. A deznált miniszterelnök azonnal érintkezést keresett a pártvezetőkkel, de minthogy Davidovics Ljubával nem tudott érintkezésbe jutni, a miniszterel-

nökségről hazament és este már nem folytatta a tárgyalásokat.

Mint megbízható helyről értesülünk, Korosec munkakormány alakítására kapott mandátumot.

A radikális klubot szerdára összehívták és azt hiszik, hogy a kormány szerdán vagy csütörtökön fog megalakulni.

Nobile expedícióját az olaszok magánvállalkozásnak akarják feltüntetni

A Citta di Milano az Itália hajótöröttjeivel elindult Kingsbayból

Rómából jelentik: A tengerészeti minisztérium hivatalos jelentése szerint, a Citta di Milano hétfőn este hat órakor felszedte horgonyait és az Itália hajótöröttjeivel elindult Kingsbayból.

A hajó a megmentetteket Narvig norvég kikötőbe viszi.

A Corriere della Sera a Krasszinra küldött külön tudósítója újabb ismeretlen részleteket közöl a Viglieri-csoport megmentéséről. A tudósítás szerint a Krasszin orosz jégtörő Nobileék vörös sátra közelében katasztrófa érte, amely könnyen végetességé válhatott volna.

A Krasszin már csak néhány kilométernyire volt a Viglieri-csoporttól, amikor egy hatalmas jégtábla eltörte az egyik hajócsavar lapátját, ami által a motor kapacitása ezer lóerővel csökkent. A hajó kormánykeréke is súlyosan megsérült és az utat a legnagyobb óvatossággal kellett folytatni mert a jégtörő személyzete tudta, hogy már a legkisebb sérülés is lehetetlenné tette volna a hajó előrejutását és ez esetben a Krasszin legénysége is a jég foglya lett volna.

Oszlói jelentés szerint az oszlói olasz

követ újságírók előtt részletes nyilatkozatot tett a Nobile expedíció körül felhangzott vádakról. Hangsúlyozta a követ, hogy

az expedíció teljesen magánjellegű vállalkozás volt, azt nem Mussolini rendelte el

és azt is cáfolta, hogy Mussolini adott volna parancsot arra, hogy Nobile május 24-ikén ledobja az olasz zászlót az északi sarkra.

Tordenskjöld norvég cirkáló és a Strassburg francia cirkáló kedden este Tromsøbe érkeztek. Mindkét cirkáló több helyen kutató Amundsen repülőgépe a Latham után, de a kutatás nem járt semmiféle eredménnyel. Kingsbayból az a fantasztikus hír érkezett Oszlóba, hogy Larsen svéd repülő megtalálta Malgreen svéd tudós holtestét. Ezt a hírt azonban a tengerészeti minisztérium megcáfolta,

mert oda semmiféle ilyen jelentés nem érkezett.

Híre jár annak, hogy Nobile engedélyt kért, hogy résztvevősen a Krasszin további kutatásaiban, az oszlói olasz követségén azonban kijelentik, hogy Nobilenek ilyen kéréséről mitsem tudnak.

Teljesen elpusztult Körösi-Csoma Sándor erdélyi szülőháza

Azsiában hatalmas obeliszk örzi a nagy kutató emlékét, de szülőfalujában csak most állítanak neki emléktáblát

Kolozsvárról jelentik: Nagyszabású ünnepélyt tartottak hétfőn a Háromszék-megyei Csomakörösön Körösi-Csoma Sándornak, a híres magyar Ázsia-kutatónak emlékére.

Tudakozódni próbáltam, hogy milyen emlék tanítja ma szülőhelyén a késő generációkat a halhatatlan Ázsia-kutató megismerésére és tiszteletére.

Érdeklődésemre Szabó Gyula Csomakörösi református tiszteletes, rezignáltan panaszkodik, hogy a nagy Ázsia-kutató szülőháza már rég teljesen üszedőlt és az örökösök szegény sorsuk nyomása alatt még az utolsó szál használható fát is eladták kiváló elődjük otthonából.

Régi időkben valami emléktábla is volt ezen a házon. A tiszteletes ur erre sem adhat külön választ. Hallott róla, de hogy hova lett, nem tudja. A ház új tulajdonosba került, a szomszéd gazda vette meg s már régen csúrt épített arra a helyre, ahol Erdély egyik legnagyobb fia született.

Igy pusztult el végső romlással Körösi-Csoma Sándor szülőháza.

Pedig ennek a háznak a megőrzése, építésben tartása sokkal több lett volna egyszerű kegyeletnél. Különösen ott lenni a Székelyföldön. A között a nép között, amelyik olyan szűkös, nyomorult viszonyok között él s amelyik mégis annyi nagy embert adott az egyetemesség világába. Annak az egyszerű székely háznak, a rajta levő emléktáblának örök figyelemzetőnek kellett volna lennie, örök biztatónak, hogy a legsivárabb

gondok között is nagy értékek születnek, nagy emberek adódhatnak!

Csomaköröstől Dardsilingig nagy az út, de Csoma Sándor nem sajnálta megtenni ezt a nagy utat.

Ez az egyszerű, szegény, de szívében ezer gazdag vágyat táplált fiú, mikor az enyedi kollégiumból kikerült, megfogadta, hogy egész életét, minden tudását a rejtélyes világgrész felkutatására áldozza.

Ezernyolcszázötvenben indult utnak. Végig csókolt a még egyszerű szeme nézésével a kék hegyeket, a tarka réteket s neki vágott a bizonytalanságnak. Nem gondolta, hogy utolsó útja lesz. Az uton rettentő nyomorral küzdött. Fittetlen lyukakban halt. Élclme sem volt mindig. A hatóságokkal is baja akadt. A klma is kedvezőtlen. De kijutott Ázsiába. S már Tibetben volt. Az angol, arab, szláv, szanszkrit, török, tatár nyelvek mellé most tanulni kezdte a tibeti nyelvet. Csakhamar 40.000 szót gyűjt össze, összeállítja a tibeti nyelv első grammatikáját. Az angolok egyszerre legkiválóbb emberüként kezelik. A hatóságok, a kormány mindenben segítségére lesznek. Tanulmányozza a buddhizmust. Vönyvtárak rendezését bízzák rá. Kutatásainak értékes eredményeit egyaránt csodálni kezdik. S a csomakörösi székely fiú egyszerre a legnagyobb megtiszteltetéseket éri el. Tudományos társaságok tagjává választják Angliában. Most már pénz, hírnév, hatóságok, minden rendelkezésére áll. S ő megy tovább.

Mongólián keresztül Dsungáriába akar jutni. Utjában azonban beteg lesz. Csak Dardsilingbe ér el, a Himalája aljába, a sárga lár leveri s 1842-ben befejezi földi utazásait. Akarata ellenére pihenni kényszerül. Örök pihenésre. Ázsia legbelsejében. Ezer és ezer kilométerekre a kis székely falutól.

Anglia és Ázsia tudósai, Buddha papjai ma is tudnak erről a nagy emberről s hálás gonddal gondolnak rá.

Ujabbon felmerült az erdélyi magyarság körében az a terv, hogy méltó emléket kell állítani Körösi-Csoma Sándornak.

Hétfőn az ünneppéggel kapcsolatban akciót indítottak egy márványtábla felállításáért, amit a templomban helyeznének el. Így hát a Himalája tövében felállított hatalmas obeliszk mellett a zseniális utazó szülőhelyén is hirdetni fogja egy szerény emléktábla Körösi-Csoma Sándor szellemének halhatatlanságát.

(S. N. L.)

HIREK

— **Véget ért a szláv uszólímpiász.** Prágából jelentik: A csehszlovák állam fennállásának tizedik évfordulója alkalmával nagyszabású ünnepségek voltak Prágában. Az ünnepségek keretében lebonyolították a szláv nemzetek uszólímpiászát is, amelynek győztese 177 ponttal Csehszlovákia lett. A második helyre Jugoszlávia került 158 ponttal, míg a harmadik helyet 123 ponttal Lengyelország foglalta el. A versenyek sportszempontból is kitűnően sikerültek és majdnem minden versenyszámban kitűnő eredményeket hoztak.

— **Időjárás.** A Meteorológiai Intézet jelenti: Részben felhős meleg idő várható helyi zivatarokkal.

— **Száműzik Portugáliából a legutóbbi katonai zendülés résztvevőit.** Lizsamból jelentik: A legutóbbi katonai zendülés kapcsán a kormány eddig 4 tisztet, 25 altisztet és 171 polgári személyt helyeztetett őrizetbe. Hétfőn több lap szerkesztőjét is letartóztatták. A zendülés résztvevőit Portugália afrikai gyarmatára száműzik.

— **Heves harcok Japán és kínai csapatok között.** Tokióból jelentik: A hadügyminisztérium hivatalos jelentése szerint Shantungban véres harcok voltak a semleges zónába behatolt kínaiak és a japán csapatok között. A harcokban hat japán elesett és 24 megsebesült. A kínaiak, akik sok halottat veszítettek, rendetlenül vonulnak vissza észak felé.

— **Folytatódnak a macedon bombamerényletek Bulgáriában.** Szófiából jelentik: Hétfőn éjjel Vidinben a Dandukov utcában Kozsuharev Marin háza előtt felrobbant egy nagyobb kaliberű bomba. A robbanás ledöntötte a ház egy részét és nagy károkat okozott. Emberáldozata nem volt a robbanásnak. Azonnal megindították a nyomozást és a ház mellett még egy bombát találtak. Ha a két bomba egyszerre robban fel, akkor annak katasztrófális következményei lettek volna. A merénylet valószínűleg a macedonkomitéban folyó leszámolás egyik etapja, mert Kozsuharev bizalmas híve Mihajlov Vancsenak.

— **A cséplőgépből kipattanó szikra felgyújtotta két tovarisevői gazda természetét.** Noviszadról jelentik: Tovarisevön hétfőn este cséplés közben tűz támadt, amely úgy elharapózott, hogy a környékbeli szállások is veszélyben forogtak. A tüzoltóság csak többórás megfeszített munka után tudta a tüzet lokalizálni. A legnagyobb kárt Thon János és Köhl Péter tovarisevői gazdák szenvedték, akiknek kára meghaladja a százezer dinárt. A vizsgálat megindult.

— **Két új egyesület Belacrkván.** Belacrkván eddig csak egy sportegyesület volt, az orosz emigránsok klubja, amely azonban igen keveset hallottott magáról. A napokban két új egyesület alakult a városban: a Belacrkvai Soko és a Belacrkvai SC. Mindkét egyesületnek van futbalcsapata, amelyek már az ősszel megtartják bemutató mérkőzéseiket.

— **Pénzhamisító bandát lepleztek le Karlovácon.** Karlovácról jelentik: A karlováci rendőrség kedden letartóztatta Skrgatics Jelena ottani asszonyt testvérel, Dragutinnal és ennek három barátjával együtt, akiket hamis kétdinárosok gyártásán értek. A pénzhamisító műhelyt a társaság Skrgatics Jelena lakásának egyik szobájában rendezte be. A rendőrség a pénzhamisításhoz szükséges eszközöket megtalálta s lefoglalta. A lakáson elrejtve nagyobb mennyiségű hamis kétdináros is találtak.

— **A futballista tragikus halála.** Beogradból jelentik: Beogradban kedden vakbélgyulladásban meghalt Kresevina Szlobodán, a BSK fiatal futballjátékosa. A tízenyolc éves fiatalembérnek tavasszal már volt vakbélrohama, az operációt azonban őszre halasztotta. A HASK-BSK mérkőzés előtt Kresevina fájdalomról panaszkodott, de azért lejátszotta a mérkőzést és gólt is rúgott. A mérkőzés után a fájdalmak erősödtek, mire beszállították egy szanatóriumba, ahol megoperálták. Az operáció azonban nem segített és Kresevina kedden meghalt. A BSK a fiatal játékost saját költségén fogja eltemetni.

— **A bécsi dalosünnep sör- és virslisztatistikája.** Bécsből jelentik: A nagyszabású vendégjárás máris munkára serkentette a statisztikusokat. Egy sörgyári szakértő véleménye szerint a dalosünnep két és félmillió literrel emelte a bécsi sörfogyasztást. Egy hentesárnygyár igazgatója szerint virsliben a napi fogyasztás 150.000 párt tett ki. Egy gyorsan elkészített kereskedelmi mérleg becslése szerint a város 150.000 vendége legalább 20 millió sillinget költött és pedig 3 és félmilliót lakásra, 4 és félmilliót gépkocsira és szórakozásra, 3 milliót ajándékok és emléktárgyak vásárlására. Bizonyos, hogy a tényleges számok ezt a becslést jelentékenyen meghaladják.

— **Paris pilótahadnagy motorhíba miatt nem folytatja útját az Azori-szigetekről.** Párisból jelentik: Az Excelsior jelenti, hogy Paris hadnagy útja csekély késedelmet fog szenvedni, mert az Azori szigeteken való leszállásnál a motorban kisebb hiba keletkezett. A hibát talán sikerül a helyszínén kijavítani, de lehet, hogy meg kell várni, amíg Franciaországból újabb motor érkezik.

— **Kéjgilykosság áldozata lett egy kis lány.** Saarbrückenből jelentik: A saarvidéki Lambach falu mellett kegyetlen kéjgilykosság történt. Zehwe Hildegard kilenc éves leánykát, akit az anyja vásárolni küldött, egy férfi megtámadta, merényletet követett el ellene, majd elvágta a torkát. A merénylőnek eddig nem akadtak nyomára.

— **Halálragaszták a lovak.** Noviszadról jelentik: König Antal palánkai gazda vasárnap este hazafelé hajtott kocsijával. Őleiben tartotta három éves fiacskáját, aki lecsuszott a kocsiról és a lovak lábai alá került, amelyek halálra gázolták. A vizsgálat megindult.

— **A bécsi rendőrök revolverrel és gumibottal fejeverzik fel.** Bécsből jelentik: Hétfőn kezdték meg a bécsi rendőrség ellátását az új fegyverekkel. A rendőrök vállpántos bőrövet kapnak és ezen függ a revolvertok, rövid, térdig-erő kard, a régi császári idők emléke, erő kard, a régi császári idők emléke, eltűnik az uccákról.

— **Házat vásárol Noviszadon a vajdasági munkáskamara.** Noviszadról jelentik: A vajdasági munkáskamara tárgyalásokat folytat a Vilson trg 1. alatti Forgács-féle ház megvételére. Ha sikerül meggyezést létesíteni, úgy a kamara eláll attól a tervtől, hogy palotát építsen.

— **Felmentették a királlysértés vádjától.** Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék kedden három királlysértésért pert tárgyalt. Banjac Szina siriki dobroyoljac, Bisk Dimitrije djakovoi gazda és Vig Ferenc gakovoi legény álltak vádlóként a törvényszék előtt, amely bizonyítékok hiányában mindhármat felmentette.

— **Dr. Szilárd Tibor belgyógyász-speciálista** rendeléseit Béne Sudarevió ul. 14. sz. alatt megkezdte. Rendel délelőtt 8-10-ig és délután 3-5-ig. Telefon 554.

Fürdés közben a Tiszába fulladt egy juhász. Bácskopetrovoszról je-

Vesztett kutya garázdálkodása. Horgosról jelentik: Horgoson sikerült a hatóságoknak legerélyesebb rendelkezéseire a félévvel ezelőtt nagy mértékben dühöngő vesztelését megszüntetni.

Vérmérgezés lövésesétől. Szentáról jelentik: Hevesi Sándor tízenégy éves kanászgyereket egy héttel ezelőtt dr. Glüksthál Andor orvos szállásán egy lö megrugta.

Japán divat. Japán az ázsiai országok közül elsőül és legteljesebben vette át az ugynevezett európai civilizáció minden vimányát, de azért erősen csatlódunk, ha azt hisszük, hogy a Fölkelő Nap országában a szokások, a társadalmi formák nem különböznek minden tekintetben attól, ami a miénk.

Ez a hajviselet olyan bonyolult, hogy a japán nők hetente csak egyszer fésülködnek s hogy el ne rontsák frizurájukat, párna nélkül alusznak a földön, tarkójuk alá egy fadarabot helyezve.

Az asszonyok nem viselnek kalapot. A hajadonok varkocsban hordják hajukat s mindig gondosan fésülnek, bepomádézzák. Az a nő, aki férjnél van, csak két hajtincset hord, a homlokán és tarkóján s ezt a két tincset hajbetét emeli föl és a fej bubján egy színes pántlika köti össze.

A japán mindenekelőtt tiszta. Ha idegen lép be a lakásukba, udvariasan megkérlik, hogy cipőjét hagyja a küszöbön. A japánok még a lábukon is kesztyűt hordanak (nem lábtüüt), gyapjuból a szegények, fehér bőrből az urak és a hölgyek. Ennek a kesztyűnek ujjai vannak, mert a láb első és második ujját a sarujuk pecke választja el, egy fapecsek, mely a sarut a lábhoz rögzíti. Majdnem mindnyájan kivétel nélkül hódolnak ennek a szokásnak s ugylátszik, ebből származik a japánok különös járása. Mindnyájan úgy mennek, mintha előre akarnának esni.

Ég a termés. Szaribecsejéről jelentik: Csezák Vince sztaribecseji gazdálkodó földjén kigyulladt a termés és a lángok háromszázötven kereszt buzát hamvasztottak el. A tűz okát eddig nem sikerült megállapítani.

Partra vetette a Tisza a sztaribecseji strand áldozatának hulláját. Sztaribecsejéről jelentik: A sztaribecseji fürdőház közelében szerdán délután — mint ismeretes — egy tízenöt év körüli fiu a Tiszába fulladt. A holttestet a hullámok elsodorták és csak most vették partra. A hatósági vizsgálat megállapította, hogy a tragikus véget ért gyermek Milutinovic Milán vranjevői fiuval azonos. A hullát Vranjevótra szállították.

Alávaló dana

A kintornás itt lakik a mi uccánkban, valahányszor távozik, vagy érkezik, mindig megáll az ablakom előtt és legurbliz egy érzelmeset. Főleg a Londonban hejt. Meg a hallod-e te körö-sít. Tán nem épen a legszaloképesebb muzsika, de engem hallatlan módon elbájol, leigáz, rabul ejt. Annyi emlékem fűződik a sípládához. Tavaszok, bolydóg tavaszok, sok szerelemmel és kevés földrengéssel a szívemben. Nos, mit tagadjam? Abonáltattam magam a verklisnél, előfiztettem a csakegykislányvanavilágonra és ezért rendes havi fixet huztalem. Nem a kis lány. A kintornás. Mig az ócska kaszniból szállnak a melódiák, összefut az ucca ifjusága, főként a serdületlen elemek és áhitattal hallgatják az ingyen zenét. Az egyik szájharmonikán kíséri, a másik a saját mutáló kamasz hangján.

Bácsi kérem — fordul a falábu emberhez az egyik csibész — azt nem tudja, hogy Kodelkának keze feje lába?

A kintornás dühösen zavarja el: — Hógyné, majd rablógyilkosságra uszítom a népet — mondja — ilyen alávaló danával!

És mint egy tüntető, aki dacol az árral, mint egy düledező vár a büszke szírten, amely ellentáll az időnek, csak azért is rágyújt a rácsos kapu rácsos ablakra. (—)

Kettős gyilkosság Aradmegyében. Aradról jelentik: Borzalmas kettős gyilkosság történt kedden éjszaka az aradmegyei Trojás községben. Tamásdan Petra és Tamásdan Flora trojási asszonyokat a szomszédok ma reggel átvágott nyakkal, holtan találták lakásukon. A két nővér — az egyik 62, a másik 60 éves — jó módban élt, házuk és földjük volt s mindenkivel jóviszonyt tartottak fenn. A csendőrség véleménye szerint a gyilkos rablói szándékából lopdzott be a két öregasszony házába és bizonyára álmukban végzett velük. Éles késsel átvágta a két nővér nyakát, úgy-hogy a szerencsétlenek néhány perc alatt kiszenvettek. Erre vall, hogy a gyilkosság színtelyén semmi rendetlenséget nem tapasztaltak, de eddig még azt sem állapították meg, hogy a kegyetlen gyilkos rabolt-e, vagy tettét bosszúból követte el. A csendőrség gyanuja az egyik öregasszony 21 esztendő fíára, Lerik Perára irányul, aki zúllott, munkakerülő életét él s ezért anyja ki is tiltotta házából. A fiut tegnap este a ház körül látták settenkedni, mára azonban nyomtalanul eltűnt. A csendőrség megindította a nyomozást.

Bosszúból felgyújtotta apósa házáat. Szomborból jelentik: A pivnicai csendőrség letartóztatta és a szombori ügyészség fogházába szállította Szutek István huszonkét éves pivnicai gazdát. Szutek vasárnap felgyújtotta apósa, Pap István házáat, amelyet a tűz teljesen elhamvasztott. A fiatalember a csendőrségen azt vallotta, hogy bosszúból követte el tettét, mert apósa volt az oka annak, hogy felesége elhagyta.

Jó a termés — kezdődik az adóbehajtás. Beeskerekről jelentik: Beeskereken teljes szigorral megkezdtek az adók behajtását, arra való hivatkozással, hogy jó a termés, van pénz. Az adóbehajtó közegek egy divatszalon tulajdonosnőjénél, aki nem tudott fizetni, mindent lefoglaltak, még az asszony nyolc éves kislányának ágját is. Az adóalany tiltakozására azt felelték, hogy a fiu aludjon az anyjával, aki nem tud fizetni, annak elég egy ágy is.

Csehszlovák dalegylet adománya a noviszadi színházéptési alpra. Noviszadról jelentik: 1922-ben Noviszadon hangversenyezett a Smetana nevű híres prágai dalegylet, amelynek noviszadi szereplése nagy ünnepségek között zajlott le. A Smetana nem felejtette el a noviszadiak vendégszeretét és most, hogy értesült a noviszadi Nemzeti Színház legéséről, 550 csehszlovák gyűjtött össze tagjai között és mint a dalegylet adományát, eljuttatta a városához, azzal a kéréssel, hogy azt a színházéptő alaphoz csatolják. A város meleg köszönetét mondott az adományért.

Patkánymérget adott be az urának egy párdányi fiatal asszony. Beeskerekről jelentik: A párdányi csendőrség mérgezési kísérlet miatt letartóztatta Malek Erzsébet párdányi asszonyt, aki nyolc nappal ezelőtt tartotta esküvőjét egy jó módú gazdálkodóval. A fiatal asszony a napokban összetalálkozott egyik régi férfismerősével, aki rábeszélte, hogy váljon el az urától és menjen hozzá. Az asszony patkánymérget vásárolt és azt ura ételébe keverte, de a férj észrevette felesége gonoszítottát és feljelentette a csendőrségen. Malek Erzsébetet átadták a beeskereki ügyészségnek.

Az elhagyott férfi bosszúja. Szomborból jelentik: Batína községben véres szerelmi tragédia játszódott le. Pivar Antal gazdát nemrégiben elhagyta vadházastársa és vissza költözött szüleihez. Pivar hétfőn fölkérte az asszonyt és kérlete, hogy térjen vissza hozzá. Az asszony elutasította Pivart, aki erre előrántotta kését és az asszony kétser mellbeszurta. A véres jelenet után Pivar elment egyik ismerőséhez és ott felakarta magát akasztani, de ebben még idejében megakadályozták. A csendőrség Pivart letartóztatta és beszállította a szombori ügyészség fogházába. A súlyosan sérült asszonyt az oszjéki kórházba szállították.

Egy munkás katasztrófiája a Száván. Szretenovics Mladen mitrovicai munkás szombatán dróttekerceseket rakott egy csónakba, amelyet a Száva tulsó partjára akart átvinni. Szretenovics a csónak szélén ült és a lábait a vízbe lógatta, amikor egy másik munkás eloldotta a csónak kötelékét, mire a csónak felborult. Mind a ketten a vízbe estek, Szretenovics eltűnt a hullámokban, míg a másik munkásnak sikerült megmenekülnie. A holttestet még nem találták meg.

A belacrkvai városi közgyám átvette hivatalát. Belacrkváról jelentik: A három hónappal ezelőtt megválasztott városi közgyám Ebert Sebestyén átvette hivatalát.

Folyó hó 28-ikán szombatán este féltíz órakor nagy baletttestély és tüzijáték a palicsi taven.

Bukesz község új tisztviselői. Noviszadról jelentik: Bukesz községben vasárnap választották meg az új községi tisztikart. Nagy szótöbbséggel jegyzővé választották Silly Lajost, aki régebb idő óta jegyzője a falunak, községi orvossá dr. Zimmermann András noviszói orvost, aljegyzővé Jocius Vito-mir kupuszina aljegyzőt választották meg.

Felesége szemeláttára vízbe fullt egy orvos. Rimske Toplicéről jelentik: Dr. Kumar Franjo bányarvos kedden családjával együtt a Szavinja folyóban fürdött, miközben hirtelen görcsöt kapott és a víz alá merült. Az orvos a felesége szemeláttára befullt a folyóba. A tragikus szerencsétlenség annyira megrendítette az asszonyt, hogy a vízbe akarta fojtani magát, de ezt idejekorán megakadályozták. Dr. Kumar mindössze harmincöt éves volt.

Rabló cigányok meg akarták támadni a rendőrséget. Aradról jelentik: Veszedelmes tolvaj és betörőbandát tett ártalmatlanná kedden éjszaka folyamán az aradi államrendőrség. Arad külvárosában egy hét óta veszedelmesen elszaporodtak a betörések és fosztogatások. Eddig számos feljelentés érkezett a rendőrségre, de tegnap éjszaka még nem sikerült nyomra akadni. Tegnap éjszaka egyik gazdának baromfiudvarába törték be, de a betörést észrevették és a ház lakói a menekülő tettesek után eredtek és egyiket közülük egy Kolompár Béla nevű cigányt sikerült elfogniok. Átadták a rendőrségnek, ahol kiderült, hogy Kolompár Szalontáról jött Aradra. A rendőrség kérdést intézett Kolompárra vonatkozólag a szalontai rendőrséghez, ahonnan azt a választ kapta, hogy ez testvérével és társaival hónapok óta veszélyeztette a környék közbiztonságát és a legvakmerőbb rablótámadásokat és fosztogatásokat követte el. A hír vétele után a rendőrség megindította a nyomozást a rablóbanda tagjainak közrekerítésére. A kedd éjszaka folyamán érdekes körülmények között sikerült letartóztatni a

veszedelmes embereket. A rendőrség előtt posztoló őrszem észrevette, hogy két cigány ólálkodik az épület előtt. Mielőtt igazolásra szólította volna őket, jelentést tett észleléséről a kerületi főnöknek. Amikor a cigányok azt hitték, hogy senki sem őrzi kívülről az épületet, halk jelt adtak és a sötétből még két ember jött elő, akik a bejárat felé közeledtek. Bizonyosnak látszott a cigányoknak az a vakmerő terve, hogy behatolnak a rendőrség épületébe. Rög-tön rajtuk ütöttek és mielőtt menekülésre gondolhattak volna, mind a négyet összekötözve szállították be az ügyeletes szobába. Ez alkalommal kiderült róluk, hogy a Kolompár-bandának tagjai és bevallották, hogy elfogott társukat akarták kiszabadítani a rendőrség börtönéből. A rendőrség folytatja ellenük a nyomozást.

Leszállították az oszjéki kommunisták büntetését. Oszjékról jelentik: Az oszjéki kommunista pör elített vádlottai ügyében most volt meg a felelősségteljes tárgyalás, amely a büntetések leszállításával végződött. Hat vádlott egy-egyévi börtönbüntetését kilenc hónavi fogházra változtatta a hétszemélyes tábla.

Tennis-játékosok és egyletek figyelmébe! Rendkívül olcsó versenylabdákat egyszer játszott (1 sett) Dunlop versenylabda tucatonként 160 dináért kapható a fürdőigazgatóságnál, Palics

Mentőautót vásárol Noviszad város. Noviszadról jelentik: Noviszad gazdasági hivatala nyilvános árlejtést tart egy új mentőautóra. Ugyancsak egy új mentőkocsit is akarnak vásárolni, mert a régi egy tűz alkalmával elpusztult.

Gázoló kerékpár. Sztaribecsejéről jelentik: Horvát Lajos sztaribecseji lakos másfél éves kisfiát, aki a járdán játszozott, egy teljes sebességgel haladó kerékpáros elütötte. A szerencsétlen kisgyermek a fején szenvedett súlyos sérüléseket és eszméletlen állapotban szállították kórházba. A biciklista, amikor a szerencsétlenséget látta, anélkül, hogy személyazonosságát meg lehetett volna állapítani, gyorsan tovarohogott. A lelkiismeretlen ember felkutatása érdekében erélyes nyomozás indult.

Öngyilkos akart lenni, mert a szülei szemére hányták, hogy nem dolgozik. Noviszadról jelentik: Horvát Péter temerini legény vasárnap délnél összeveszett a szüleivel, akik a szemére hányták, hogy nem dolgozik. A fiu haragjában kirohant az udvarra és beleugrott a kutba. Amikor az odasielő csendőrök segítségével Kreszt Antal szomszédgazda kimentette, a fiu kijelentette, hogy ismét öngyilkosságot kísérel meg, mert szülei mellett nem bírja elviselni az életet. Egyben bevallotta, hogy Lukács János temerini legényt egy mulatságon súlyosan megbesimitte. Az öngyilkoskedvű fiatalembert letartóztatták és átkísérték a noviszadi ügyészség fogházába.

Bonyodalmak az új martonosi jegyző beiktatása körül. Szentáról jelentik: A belügyminiszter Ribarov Vladimir moli jegyzőt Martonosra, Száviics Svzetisláv martonosi jegyzőt pedig Molra helyezte át. Bikár Mirko járási főszolgabíró kedden Martonosra utazott, hogy az odahelyezett jegyzőt hivatalába beiktassa. Ekkor azonban váratlan események történtek. A radikálisok, a magyar párt tagjai s még nagy tömeg földmunkás vonult a község háza elé és hangosan tiltakoztak Ribarov jegyző beiktatása ellen, akit életveszélyesen megfenyegettek arra az esetre, ha elfoglalja hivatalát. A tömeg magatartása miatt a beiktatást nem tartották meg, Ribarov jegyző pedig kijelentette, hogy ilyen körülmények között nem veheti át hivatalát. Az esetről jegyzőkönyvet vettek fel, Bikár főszolgabíró pedig távirati jelentést tett a belügyminiszteriumnak. A tömeg tiltakozásának az oka, hogy három héttel a képviselőtestületi választás előtt helyezik el Száviicsot, akit az egész község szeret s már háromszor választott meg jegyzőnek.

A Palicsi Fürdőigazgatóság. 7. hó 25.-én este 9 órakor a Nagyvendéglő kávéházában nagy balett-estélyt rendez a Beogradi Nemzeti Színház művészeinek g-dja Olenina és g. A. Zukovski fellépésével. Belépti díj az első 6 sorban 20 din. A többi sorokban 15. Gyermekek 10.

— **Költözködnek a noviszadi piacok.** Noviszadról jelentik A noviszadi városi tanács elhatározta, hogy a Temerini uccai gabonapiacot a Szent János-terre helyezi át, melyet rendbehozattak. A Szent János téren már elkészült a hivatalos új mázsaház és csüttörtökön át-helyezik a Temerini-uccából a Szent János-terre a gabonapiacot, ahol hétfőn felállítják az új nagy hidmérleget és így kedden odakerül a szénapiac is.

— **Autóbuszjárat India—Novikarlovci és Szlankamen között.** Noviszadról jelentik: Vasárnap Indiáról Novikarlovci—Novi és Sztari-Szlankamen között autóbuszjárat indult meg, amely naponta, hétköznapon 13 és 19.30 órakor indul Indiáról. Az út egy óráig tart és Szlankamenről, hétköznapon 5.30 és 18 órakor indul vissza.

Orvosi hír. Dr. Hermann Károly röntgen-specialista külföldi tanulmányutrártazott. Visszaérkezését a lapban közölni fogja.

— **Délbánáti színésznő külföldi karrierje.** Pavlovics Milena, az olmtüzi színtársulat primadonnája, aki belacrkvai származása, meghívást kapott a lipcei operettszínház igazgatóságától. A kitünő színésznő, akinek Délbánából indult el karrierje, magas fizetéssel szerződtette a világhírű lipcei színház.

Dr. Vécsei Jenőné kozmetikai szalonja különleges arc- és bőrápolás, villany- és kyarcsfénykezelés. Lakás: Trg Ciril i Metod 5. I. Tel. 539.

Aki friss és egészséges akar lenni és nem akarja, hogy kemény legyen a széke, folyton fájjon a feje és bőre tele legyen mindenféle pattanással, az igyeket hertenként egyszer-kétszer reggelizés előtt 1 pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet. A hadikórházakban végzett orvosi megfigyelések szerint a **Ferenc József** vizet a súlyos betegek is szívesen használták, mert ez minden kellemetlenség okozása nélkül biztosan hat. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

KINTORNA

— Mért szaladsz, ugy fiam?
— Rohanok haza, mert anyám verést ígért.
— Azért rohansz ennyire?
— Igen, mert otthon akarok lenni, mielőtt apa hazaérkezik!

Férj: Olyan vagy, mint az anyád.
Feleség: Nekem bármit mondhat, de ne sértegesd az anyámat.

Az újdonsült apától megkérdik:
— Mit csinál a kis fia?
— Jól, küszönöm. Remekül sikerült gyerekek, csak éjjel gyakran nobilizik.

— Kényszerleszállást végez.

Két ur beszélget. Az egyik dicsécszik:
— Én minden külföldi folyóiratot járatok.

— Járatod a Nyugatot?
— Azt nem.
— Hát a Huszadik Századot?
— Azt sem.
— Talán a L' Illustrationt járatod?
— Nem.
— Akkor barátom, te csak a szadát járatod!

A Löwenstein bankár rejtélyes eltűnésével kapcsolatban fölmerült az a gyanu, hogy a repülőgépen velleutazó személyzet többet tud a dolgról, mint amennyit elárul.

Ezt az esetet persze sokan tárgyalják pro és kontra.

— Az inas és a gépirónó szerepe még csak hagyján — jegyzi meg valaki — de a könyvelő, aki ugyancsak ve-

volt...

— Mit? — fortyan föl egy Löwenstein-párti vitatkozó. — Hiszen ez a könyvelő a világ legpedánsabb alkalmazottja volt!

— Amennyiben?

— Amennyiben mikor meghallotta, hogy Löwenstein kiesett a gépből, a főnököt rögtön beírta a künnlevőségek közzé...

KÖZGAZDASÁG

A határidő üzlet s új illeték a noviszadi tőzsdén

A noviszadi tőzsdetanács legutóbbi ülésén foglalkozott a tőzsdei illetékek kérdésével. A tőzsde 1926 ig tőzsdeügynöki courtaget szedett, de 1926-ban a tőzsdeügynökök egyértelmű fellépésére és sürgetésére eltörölte ezt a courtaget. A tőzsdének azonban szük-sége van erre, a mintegy kétszáz ezer dinárt kitevő bevételre és így a hétfői ülésen, bár más formában újból életbe léptette a courtaget, amelyet most tőzsdei illetéknek nevezett el. Ez a tőzsdeilleték vagononként, minden a tőzsdén, tőzsdei ügynökök útján megkötött üzletnél 5—5 dinár, ugy az eladótól, mint a vevőtől és a tőzsdetanács, úgy döntött, hogy a tőzsdei ügynökök ezt az

illetéket minden hónap tizenötödikén, az előző hónap forgalom után, a tőzsre-ügynöki jutalékkal együtt kötelesek a tőzsde pénztárába befizetni. A tőzsde-ügynökök nagy ellenszenvvel fogadják az új illetéket és azt állítják, hogy a felek nem fizetik meg ezt a költséget és így azt az ügynökök szerény jutalékaiból kénytelenek lesznek pótolni.

A tőzsdetanács végül újból foglalkozott a határidőüzlet bevezetésének kérdésével és elhatározta, hogy szeptember elején országos tőzsdei kongresszust hív össze a tőzsdei határidőüzlet egyöntetű szabályozására. Az előkészítő munkálatokkal a tőzsde titkári hivatalát bízták meg.

Amerika eladja a világ legnagyobb oceánjáróját, a „Leviathan“-t

A szesztilalom megbuktatta az Egyesült-Államok hajózási üzletét

Cherbourgól jelentik: Néhány évvel ezelőtt nagy feltűnést keltett Amerikának az az elhatározása, hogy beleavatkozik a hajózási üzletbe. Akkor az volt a számítás, hogy az amerikaiak már csak nemzeti szempontból is csak az amerikai vonalat fogják használni. A hajó-társaságok azt hitték, hogy utasainak legnagyobb részét el fogják veszteni.

Az új vállalkozás Európa minden városában nagy apparátussal megnyitotta fiókirodáit, most pedig Amerikából olyan hírek érkeznek, hogy az egész szervezet likvidálása megkezdődött.

Amerikában minden magánkezekben van és ezt az elvet ezen a téren sem tudták megtörni. A hivatalos társaságnak olyan vonalakat is fönn kellett tartani, amelyek nem fizették ki magukat. Nem mozgattak olyan könnyen, mint a kereskedelmi vállalkozások, de az *italtilalom* is befolyásolta az utasokat. Amíg angol hajóra vagy más nemzetiségű oceánjáróra léptek az amerikaiak, azonnal kaptak *kitünő bort*, sőt a franciák olyan élelmiszeket kaptak, hogy az utasoknak ingyen adták bort, sőt pezsgőt is. Amerika ha-

járóján továbbra is italtilalom volt, ami viszont senkinek sem tetszett. Később már megengedték azt, hogy az amerikai hajókra be lehetett vinni italt és a hajón a nyílt oceanon nem volt kifogás az ellen, ha a hozott italokból valaki ivott. Viszont így a mulatság nagyon drága volt, mert a csempészett áruért sokat kellett fizetni.

Amerikában ugy látszik nem sokat okoskodnak, ugy érzik, hogy a számítások nem váltak be, tehát egyszerűen likvidálják az egészet. Ma még részletek nem állnak rendelkezésre, csupán az a távirat érkezett ide, hogy az United Shipping Board (az Egyesült-Államok Hajózási Hivatala) hivatalos jelentést adott ki arról, hogy *hajóállományát eladja.* Ez azt jelenti, hogy *eladásra kerül a világ legnagyobb hajója, a Leviathan,* valamint a következő hajók: America, Republic, President Harding, President Roosevelt. Ilyen nagy hajók még soha sem kerültek hivatalosan piacra, tehát érthető a hajózási társaságok versengése. A társaságok között egészen új átcsoportosulások várhatók.

Az alkalmazottak és a zárórarendelet

A kereskedelmi alkalmazottak vasárnap népgyűlésen követelik a zárórarendelet fentartását

A zárórarendelettel kapcsolatban közöltük a kereskedők álláspontját. Az alábbiakban — auditor et altera pars — az alkalmazottak véleményének is helyt adunk azzal, hogy egyúttal a vitát lezárjuk, mert a sokat vitatott rendelet revíziója ugyanis már csak néhány nap kérdése.

Ismerve a *Bácsmegyei Napló* objektívítását és azt a törekvését, hogy egy vitás probléma tárgyalásánál a különböző nézeteknek helyt adjon, bátor vagyok a t. Szerkesztőséget felkérni, hogy a zárórarendelettel kapcsolatban felmerült vitában az alkalmazottak felfogásának is helyt adjon:

Nem óhajtok a *Bácsmegyei Napló* vendégszerzetével túlságosan visszaélni, azért nem is reflektálok részletesen a lap 22-iki számában, egy kereskedő tollából megjelent, egészen kicsinyes, szempont-talan nyilatkozatra. Csak arra kívánok rámutatni, hogy *külföldön a kereskedelmi alkalmazottaknak és magántisztviselőknek nálunk biztosított munkaidő már régen túlhaladott álláspont és legfeljebb a múzeumokban lenne helye.* Külföldön ennél már sokkal messzebb mentek. Nem csak hogy a nyolc órai munkaidő van intézményesen biztosítva, de sok helyen már a hét órai osztatlan munkaidő is tért hódít. A *Wikend* (a szombat délutántól hétfő reggelig terjedő munkaszünet) meg éppen a jövő zenéje ná-

lunk, holott ez Angliában már a háboru előtt be volt vezetve és a háboru után a legtöbb nyugati országban alkalmazást nyert. Arra nem is gondolok, hogy a kereskedelmi alkalmazottak és magántisztviselők fizetését a külföldi viszonyokkal összehasonlítsam, ezt még az újságpapír sem bírná el pirulás nélkül. Attól még éppen hasravágódna a cikkíró ur, ha megtudná, hogy *külföldön az alkalmazottak szabadságideje és agkori biztosítása törvényesen biztosítva van.*

És mindennek ellenére a külföldi kereskedők nem hullatnak krokodiluskönnyeket amiatt, hogy a munkaidő megrövidítése miatt tönkre mennek, mert tudják, hogy *minél kedvezőbb viszonyok között van az alkalmazott, annál intenzívebb munkát tud kifejtetni.* Ennek megértéséhez azonban felül kellene emelkedni a szatöbbiszempontokon, erre, ugy látszik, kereskedőink jó része egyáltalán nem képes.

Az alkalmazottak egyébként nem nyugszanak bele a zárórarendelet tervezett megváltoztatásába és *július 29-én, vasárnap* népgyűlésen fognak jogaik biztosítása érdekében sikra szállni és elégedetlenségüknek hangot adni.

A t. Szerkesztőségnak a közléssel tanusított előzékenységét hálásan köszöni.

egy kereskedelmi alkalmazott.

Nem törlik el a melasz behozatali vámját. Beogradból jelentik: A kereskedelmi miniszteriumban konferencia volt a melasz behozatali váma ügyében a szakminiszteriumok és az ipari érdekeltségek részvételével. Szeptember elsején ugyanis lejárna a múlt évben elrendelt vámengedmény, amellyel a melasz behozatali vámját a kormány nyolc aranydinárról két aranydinárra szállította le. Hosszu, heves vita után a konferencián a szeszgyárak képviselői a leszállított vám 1929 augusztusáig való érvényben-tartása mellett nyilatkoztak, azzal a feltétellel, ha a cukoripar képviselői is egyetértenek ezzel. Az állami cukor-gyárak képviselői azonnal hozzájárulá-sukat adták, míg a cukorkartell emberei gondolkodási időt kértek. A szeszgyárak azt a követelést, hogy a melasz behozat-ját teljesen töröljék, a kormány nem hajlandó teljesíteni.

Vásár Adán. Adán augusztus ötödikén tartják meg az országos vásárt, melyre minden vészmentes helyről állatokat lehet felhajtani.

A noviszadi munkástőzsde heti jelentése. A noviszadi munkástőzsde e heti jelentése szerint elhelyezést keres: 1 kertész, 3 lakatos, 3 kovács, 3 asztalos, 1 kádár, 1 üveges, 1 szobafestő, 1 cim-festő, 10 betűszedő, 6 háziszolga, 1 szel-relő, 1 vízvezeték-szerelő, 1 autómec-hanikus, 3 kereskedősegéd, 2 kereskedelmi ügynök, 1 portás, 1 inas, 7 napszá-mos. Elhelyezkedést nyer: 67 napszá-mos, 1 gépész, 2 bádogos, 3 kovács, 8 lakatos, 11 szabó, 4 tapétázó, 8 mecha-nikus, 1 cimfestő, 3 kocsigyártó. Nőmun-kás elhelyezkedést keres: 1 ruhavarró-nő, 1 művirágkészítő, 1 könyvkötő, 2 szállodai szakácsnő, 7 gyári napszámos-nő, 2 szolgáló, 3 szobalány, 3 háztartás-beli szakácsnő, 1 mosónő. Elhelyezke-dést nyer: 2 mezőgazdasági munkásnő.

FILM

Csókos hetek

A L'fka-Mozi új filmje

Igénytelen, kedves nyári történet, amely nagyszerűen beleillik egy csillagos nyári est hangulatába. Cselekményének alapötletét talán az »Éva« című operett librettójából veszi, ott is egy lányról van szó, akit egy gyár munkássága nevel fel és akibe beleszeret a fiatal gyáros. A »Csókos hetek« cselekménye kissé vontatott és kevés benne a történet, mégis érdekelt bennünket szereplőinek sorsa, mert hamar a szívünkbe fogadjuk őket. Csupa jó ember szerepel ebben a filmmesében, a kapitalizmus és proletariátus között is leomlanak a válaszfalak és mi nem kereszük, hogy mindez igaz-e, hanem szívesen fogadjuk a felénk áramló derűs bé-kességet és jósgót.

Technikailag kitünően megoldott film a »Csókos hetek«, amely néha egész rapszódikusán fotografálja a történetek egymásutánját, mégis mindig érthetően. A felvételek nagyon gondosak és sokszor költői elgondolásuak, a szép milieuban pedig Evelin Holt maga az élő poézis. Csodálatos tisztaság ömlik el ennek a fiatal színésznőnek az egész lényén, minden mozdulata és beszédes nagy szemének a tekintete maga az igazi lányosság, a természetes ártatlanság. Kitünő színészek a partnerei az egészen egyéni tehetségű Evelin Holt-nak, akinek a kedvéért magáért is érdemes megnézni a L'fka-moziban szín-rekerülő filmet.

(I. t.)

Most jelent meg!

Pajzs Ödön:
Magyarok Kanadában

című könyve.
Ez a könyv az új magyar népvándor-lás krónikája: az éssa amerikai ma-gyarok harca az életért

Ára 68.— dinár
Megrendelhető

a Minerva r. t. könyvosztályában

SPORT

Az osijekai Gradjanski Szuboticán

Osijek bajnokcsapata, a Gradjanski augusztus 5-ikén adja vissza a SzAND osijekai vendégjátékát.

A kitünő osijekai csapat, amely odahaza az ország legjobb együtteseinek komoly ellenfele volt, kompletten jön Szuboticára. A SzAND ezzel a mérkőzéssel nyitja meg az őszi szezont és az osijekai bajnokkival való találkozása lesz a nyári pihenő után az első komoly erőpróbája.

A Gradjanski ellen teljes csapatát szerepelteti és hosszú kényszerpihenő után játszani fog a válogatott Beleszlin is. A mérkőzést a SzAND-pályán játsszák le.

Vasárnap dől el az országos bajnokság sorsa

Az országos bajnoki küzdelmek döntő fordulóját játsszák le most vasárnap. A bajnoki tábla élén jelenleg a BSK áll, amely hat pontot szerzett, utána Zagreb bajnoka a Gradjanski következik öt ponttal. A vasárnapi fordulóban összekerül a két vezető csapat és ez a mérkőzés valószínűleg a bajnokság sorsát is eldönti. Ha ugyanis a BSK-nak sikerül a Gradjanskot megverni, a bajnoki mezőnyt annyira maga mögött hagyja, hogy nehezen hihető, hogy pontelőnyét be tudják hozni. A vasárnapi forduló mérkőzése:

Splitten Hajduk—Jugoszlávia.

Beogradban B. S. K.—Gradjanski.

Zagrebban Hask—Sask.

Az országos bajnokság jelenlegi állása ez:

B. S. K.	3	11	6	6
Gradjanski	3	4	1	5
Hask	3	9	6	2
Hajduk	2	2	3	2
Jugoszlávia	3	3	9	1
Sask	2	2	4	—

A legnagyobb érdeklődés a BSK—Gradjanski mérkőzést kíséri, de kíváncsian várják a Jugoszlávia splitti startját is.

Elindultak Amszterdamba a jugoszláv birkozők. Most vasárnap indultak el Amszterdamba a jugoszláv birkozők Héhn és Antics kíséretében. Az expedíció birkoző tagjai: Milovansev (Szombori Radnicski), aki a pehelysúlyban, Metzner (Croatia), aki a könnyűsúlyban, Palkovics (Herkules) a közép A)-ban és Juhász (Szombori Radnicski), aki a közép B)-ben indul. A birkozőszövetség Grbicset azért nem osztotta be a keretbe, mert azon az állásponton volt, hogy miután úgy sincs kedvező formában, helyette a fiatal és fejlődőképes Palkovicsot küldi ki.

A Gradjanski megővta a vasárnapi országos bajnoki mérkőzést. Zagrebból jelentik: A vasárnapi országos bajnoki mérkőzések eredményeképp a BSK került a bajnoki mezőny élére, mert a Jugoszlávia elhódított egy pontot a Gradjanskitól. Az 1:1 arányban eldöntetlenül végződött mérkőzést most a Gradjanski megővta azzal az indoklással, hogy a bíró nem volt alkalmas a mérkőzés levezetésére és egy fault után, amely a büntetőterületen belül történt 3-4 méterrel, a labdát visszavitte a 16-os határára és onnan ítelt szabadrugást a szabályok szerint esedékes tizenegyes helyett. Az óvásról a JNS igazgatótanácsa dönt.

Uj sportpályát akar építeni a noviszadi Radnicski sportegyesület. Noviszadról jelentik: A Radnicski Sportegyesület kedden küldöttséget menesztett dr. Borota Branislav noviszadi polgármesterhez, akit arra kértek, hogy bocsásson az egyesület részére egy földterületet a Duna mentén. Az egyesület ötszáznyolcvan személy befogadására elegendő terület szándékozik építeni az új sportpályán, amelynek építésére százezer dinár van előirányozva. Az egyesület a tiszta bevételből testetelési alapot akar létesíteni a munkások részére. A polgármester megígérte, hogy a kérelmet a legközelebbi városi közgyűlés elé fogja terjeszteni. Sportkörökben nagy érdeklődéssel néznek az érdekes terv megvalósulása elé.

TŐZSDE

Zürich, július 24. (Zárlat.) Beograd 9.128, Páris 20.33, London 25.2425, Newyork 519.325, Brüsszel 72.35, Milánó 27.195, Amszterdam 209, Berlin 123.98, Bécs 73.26, Szófia 3.7525, Prága 15.385, Varsó 58.20, Budapest 90.535, Bukarest 3.165.

Szombori terménytőzsde, július 24. Buza bácskai vasut 240—245, rozs 215—220, zab 187.50—192.50, takarmány árpa 215—220, tavaszi 240—250, tengeri 287.50—292.50, korpa 170—175, liszt nullás 370—390, kettes 350—370, ötös 330—350, hatos 295—310. Irányzat: búzában lanyha, tengeriben csendes, árpában és zabban állandó.

Szentai gabonaárak, július 24. A keddi piacon a következő árak szerepeltek: Buza augusztusi szállításra 240—245 dinár, duplikát kasszával 250 dinár, tengeri morzsolt 295—300 dinár, takarmányárpa 175—180 dinár, sörárpa 200 dinár, zab 150—160 dinár, rozs 200—210 dinár, bab 320—330 dinár, heremag 1900 dinár, burgonya 220—240 dinár, örlemények: nullás liszt gg 535 dinár, nullás g 535 dinár, kettes főzőliszt 515 dinár, ötös kenyérliszt 485 dinár, hetes 355 dinár, nyolcas 270 dinár, korpa 260 dinár, konkolydara 280 dinár. Irányzat: változatlan. Kinálat: élénk. Kereslet: jelentéktelen.

Noviszadi terménytőzsde, július 24. Buza bácskai uj 79—80 kg. 237.50—242.50, bácskai uj VIII. 79—80 kg. 237.50—242.50, buza uj VIII. Tiszavidék 79—80 kg. 245—250, bánáti uj 79—80 kg. 230—235, szerémi uj 79—80 kg. 237.50—242.50. Árpa bácskai és szerémi uj 64 kg. 205—210, bánáti uj 64 kg. 205—207.50. Tengeri bácskai és szerémi 292.50—295, bánáti 290—292.50. Lisztek: bácskai 0gg és 0g uj 385—395, bácskai kettes 365—375, bácskai ötös 345—355, bácskai hatos 305—315, bácskai hetes 260—265, bácskai nyolcas 175—185, korpa bácskai és szerémi uj jutazsák 160—165, bánáti uj jutazsák 155—160. Irányzat: búzában lanyha, egyébként változatlan. Forgalom: 44 vagon.

Bécsi sertésvásár, július 24. (Josef Saborsky & Söhne, Wien, St. Marx jelentése.) Felhajtás: 1896 zsirsertés, 15168 huszertés, ebből 800 jugoszláviai eredetű. Árak: Prima urasági fajsértés S. 2.10—2.15, szedett sertés S. 1.95—2.15, öreg sertés S. 1.90—2.00, huszertés S. 1.65—2.25. Az irányzat zsirsertésnél szilárdan tartott, huszertésnél 5—10 garással olcsóbb.

Budapesti értéktőzsde, július 24. Magyar Hitel 84.5, Osztrák Hitel 45.8, Kereskedelmi Bank 119.5, Magyar Cukor 170, Georgia 15, Rimamurányi 104.5, Salgó 68.5, Kőszén 805, Bródi Vagon 35.5, Ganz Danubius 159.5, Ganz Villamos 129, Roskányi 13, Athenaeum 33.25, Nova 50.1, Levante 20.1, Pesti Hazai 215. Irányzat: javuló.

Budapesti gabonátőzsde, július 24. A gabonátőzsde a chicagói nagy áresésre és az esőjelentésekre való tekintettel el-lanyhult. Hivatalos árfolyamok pengőértékben a határidőpiacon: Buza októberre 27.98—28.12, zárlat 28.06—28.08, márciusra 30.18—30.38, zárlat 30.28—30.30, rozs októberre 25.04—25.18, zárlat 25.14—25.16, márciusra 26.84—27, zárlat 26.96—26.98, tengeri júliusra 29.30—29.50, zárlat 29.40—29.56, májusra 25.62—25.76, zárlat 25.64—25.66. A készárupiacon: Buza 27.10—28, rozs 24—24.15, árpa 24.50—25.25, repce 42—42.50, tengeri 29—29.95, zab 32.50—33.50, korpa 21.50—21.75.

Vizállás

A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Bezdán 188 (—2), Bogojevó 264 (—9), Palánka 198 (—5), Noviszad 188 (—10), Zemun 106 (—14), Szmederevó 200 (—8), Orsova 173 (—7), Száva: Mitrovica 85 (—1), Beograd 46 (—10), Tisza: Szenta 9 (—8), Becsej 22 (0), Titel 165 (9).

A lejobb hirdetési orgánumban „BÁCSMEGYEI NAPLO”

ERŐS MÁTYÁS MESTERSÉGE

TAMÁS ISTVÁN regénye

Egy vidéki orvos autója várt javításra a gyár garázsában. Schröder ur mindent elvállalt, törött kulcsoktól kezdve a cséplőgépig. Az udvar sarkában terpeszkedő felszer homlokzatán »Autóosztály« feliratu tábla lógott és ez a felszer valószínűleg muzeuma volt a vízözönelőtti modern technikának. Mátyás már több ízben megnyerte az öreg bizalmát teherautó reparációval és a régi-módi, hatüléses Citroent is a gondjaira bízták. A lélektelen, elaggott ócskavasba életet vert és amikor az autó az egész műhely őszinte csudálatára egy napon ismét dohogni kezdett, akár a hamvaiból ujjáéledő Főnix, Ulrik ur Mátyást tüntette ki a hazaszállításával.

— Kihajtasz vele Szabolcsra. Visszafelé vonaton jöhetsz.

És a kezébe nyomta a harmadosztályu vasúti jegy árát.

Délután startolt. Az inasok kirohantak az udvarra és bár sokan az utolsó pillanatig szkepszissel és hitetlenkedve nézték küzdelmeit a dühödten hörgő motorral, az autó mégis elindult és Mátyás mitikus benzinfelhőbe burkolózva kirobogott a széles, keramitos kocsiútra. A sarkon megpillantotta Ágit, aki a város felé igyekezett. Nyomban lefékezett.

— Bevigyem autón?

— Ha épen akarja...

— Ó! — és fősoffőri gesztussal nyitotta ki a kocsi ajtaját.

— Hol tegyem le?

— A Ferencrendiek előtt.

— Ahogy parancsolja!

Körbe száguldoztak a városban. A vén masi-

na nyögött és jajgatott a merészebb fordulónál. A gyalogjárók erős szivdobogással ugrottak félre az utjából.

— Jól hajt — jelentette ki Ágota és őt is elfogta a rohanás láza.

Mátyás könyörögve kérdezte:

— Nem lenne kedve átrátnulni Szabolcsra? Egy órás ut az egész. Még délután itthon lehetne....

— Nem bánom. Ugyis van ott egy régi barátnőm, akit felkéne keresnem.

Mátyás ujjongva nyomta le a gázpedált és a jajveszékeltő motor minden tiltakozása ellenére hatvan kilométeres sebességgel nyargalt ki a városból. Az országút szélei összefolytak előttük. Libák, kacsák, csirkék martirokként lehelték ki a lelküket a toldott-foldott pneumatik alatt. Egyszer csak a lány kezét érezte kopogtatni a hátán. Hárafordult:

— Tessék?

— Álljon meg egy percre. Odaülök maga mellé a kormányhoz.

Mátyás lefékezett és Ági helyét cserélt.

— Innen sokkal jobban látni a vidéket — mentegetőzött.

— Igen, az országút alánk simul, akár egy szőnyeg. Ezzel a kocsival kiszaladhatnánk a világból.

— Ugyám, ha elég benzinje lenne hozzá! Összenevettek. Mátyás keze hozzáért a lányhoz. Ijedten mondta:

— Pardon!

Mire a lány ezt felelte:

— Kérem.

A bányatelep melletti kis erdőszélen lassítani kezdett:

— Ebben az erdőben tanyáztam napokig, akár a Rózsa Sándor. Csuda, hogy nem csaptam fel haramiának.

A lány nevetni kezdett:

— Kiállani az ut szélére egy kétcsövű mordállal és rárivallni a szembejövőkre: »Pénzt vagy életet!« Engem is kifosztott volna?

— Nem, magát elvittem volna a barlangom-ba és...

— És?

— Nem mondom meg.

— Pedig kíváncsi vagyok rá!

— Az összes zsákmányolt fülbevalókat, gyűrűket, ékszereket magának adtam volna. És szereznék egy zongorát is, hogy játszana nekem...

— Ejha, megható betyárromantika. De csak nem képzeled, hogy elfogadok olyan gyöngyöket, amiket erőszakkal szakítottak le mások nyakából!

— És ha az ékszerészboltban venném drága pénzért, akkor örülne neki?

— Az egészen más! Tisztességes uton...

— Honnan tudja, hogy az ékszerész milyen uton jutott hozzá?

— Nem is az érdekel, hogy ő honnan vette, hanem hogy maga becsületes módon...

— Olyan nincs.

— ??

— Mindenki lop. Az egyik a törvényes kezekben belül, a másik...

— Na, magát jól kikészítették abban az agitátor iskolában!

— Magát pedig Drezdában...

Paff. Az autó hatalmas nyekkenéssel az árokba fordult.

— Ezt megcsináltam! — öklözte a saját fejét Mátyás amikor kikászálódott a kocsiból és tanácstalanul nézett a lányra.

Ági kacagni kezdett:

— Ne vágjon olyan savanyu ábrázatot! Még azt találok hinni, hogy miattam...

— Ugyan! Maga az egyetlen vigasztaló körülmény az egész katasztrófában!

Megvizsgálta a kocsit.

— Kutya baja sincs! Az árokból egy perc alatt kikecmeregünk.

Ágnes körül nézett. Lenn, délen szőkeombok terültek el, oldalt haragos-zöld rét és pár lépésre tőlük egy kis patak rohant tova fontoskodva.

— Sokat rákásztam itt régebben — mesélte Mátyás — a patak tele van rákokkal. És pisztránggal,

(Folyt. köv.)

SANATORIUM TERAPIA

V R N J A Č K A B A N J A

TULAJDONOS ORVOS Dr. KUCHAR-DURLEN AGOST

Két magyarul beszélő orvos. — Telefon 2. — Prospektust készséggel küld az igazgatóság.

A szanatórium gyönyörű szép, kies erdős ligetben fekszik, saját gyógyforrással, úgy ivó mint, fürdő célokra a telep belterületén. Tudományos alapra fektetett dietikus konyha, szigorú orvosi felügyelet alatt. Legmodernebbül berendezett hydro- és elektro-terápia.

NYILT-TÉR

Senat grada Subotice.

Broj 11464. sen. 1928.

OGLAS

Ovim se raspisuje ofertalna licitacija za lificeraciju od 50 vagona (500 tona) uglja za upravu grada Subotice.

Reflektanti neka podnesu propisno biljezovane i zatvorene ponude u gradskom senatskom ekshibitu do 17. septembra 1928. 11 h.

Dobavni uvjeti i formular ponude može se dobiti u gradskom inženjerskom uredu za vreme zvaničnih časova.

Zakašnjele ili telegrafске ponude neće se uzeti u obzir.

Subotica, dne 14 jula 1928.

7380

Gradski Senat.

Meghívó

A szuboticei fűszerkereskedők szakcsoportja július 25-ikén este 8 órakor a Lloydban

taggyűlést tart,

melyre a tagok ezúton meghivatnak.

7391

Nyilatkozat

Alulírott Baka Ambrus helybeli ügynök ezenel közhirre teszem, hogy a vezetésünk alatt álló »Vojvodina« ügynökség kötelekéből társam, Major Sándor e hó 21-ikén kilépett és ennek folytán az ügynökséget továbbra én fogom saját nevem alatt folytatni.

Subotica, 1928. július hó 23.

Tisztelettel
Baka Ambrus

Árverési hirdetmény

Néhai Rádics Dusan polg. alapítványához tartozó és a Karadjordjev trg 9. házszám alatti lakház emeletén levő uri lakhelyiség a földszinten levő mellékhelyiségekkel 1928. évi november hó 1-től kezdődőleg három évre nyilvános árverés útján bérebe fog adni.

Árverési feltételek naponta d. e. 11—12 óráig megtekinthetők a helybeli gör. kel. szerb egyházközség irodai helyiségében.

Az árverés a fenti egyházközség közgyűlési termében fog megtartatni folyó évi július hó 29-ik napján d. e. 1/2 9 órai kezdettel.

Subotica, 1928. évi július hó 23-ikán.

Petar Ognjanov,
alapítv. igazgató.

7375

ÓVÁS

Naptárárusítók figyelmébe

A naptárárusítókat ügynökök keresik fel, akik idegenben készült és itt csak megfejtelt naptárakat kínálnak eladásra.

Figyelmeztetjük a naptárárusítókat, hogy ne hagyják magukat félrevezetni. Külföldön készült naptárakat az országba nem szabad behozni és nem szabad árusítani. Az a naptárárusító, aki a külföldön készült és belsőföldön megfejtelt naptárakat hoz forgalomba, könnyen kerülhet kellemetlen helyzetbe a hatóságokkal szemben.

A kereskedőnek ugyanis épen elég kellemtelensége van, elég zaklatásban van része, még ha legjobban vigyáz is, minek vállalja az elkobzás, birságolás, letartóztatás veszedelmét, amikor arra semmi szükség nincs.

Belföldön is készülnek úgy magyar, mint német naptárak.

A Minerva naptárak

1929-re

is idejében megjelennek s ezek árusítása nyugodt és biztos keresetet jelent.

A közönség megismerte, megszerette, s keresi a Minerva naptárakat.

Az 1929-es esztendőre a következő naptárak jelennek meg kiadásunkban:

1. Vajdasági Magyar Naptár
2. Petőfi Naptár
3. Gazdák Naptára
4. Jézus Szent Szive Naptár
5. Szőlősgazdák Nagy Naptára
6. Kis Naptár

Mi a Minerva naptárak előnye minden más naptár felett:

1. Olcsóbbak, mint a többi naptárak.

2. Tartalmasabbak, vaskosabbak, mint a többi naptárak.

3. Kiállításuk csinos, tetszetős, művészi.

4. Szerkesztésük gondos.

5. Minden naptár más-más szövegű.

6. Igen sok és szép kép van benne.

7. Tartalmuk élvezetes, tanulságos.

8. A benne foglalt adatok pontosak. Minden más naptárkiadó kivágja és lenyomatja a tavalyi Minerva naptárak vásári adatait. Mi minden évben revidáljuk az adatokat.

9. Minden naptárhoz ingyen regénymelléklet van hozzáfűzve.

10. A naptárrészben a római katolikus, protestáns és görögkeleti ünnepeken kívül a nemzeti ünnepek és a holdtölte is vörös betűkkel van feltüntetve.

Aki naptárárusítással foglalkozni akar, kérjen tőlünk árajánlatot:

Minerva-nyomda r. t.
Subotica

BAČKO-GRADIŠTEI IZR. HITKÖZSÉG

Pályázati hirdetmény

A Bačko-Gradištei Izr. Hitközség pályázatot hirdet kántor-metszői állásra. Az állás legkésőbb augusztus 15-ig betöltendő. Javadalmazás: természetbeni lakás kerthasználattal és fizetés meg egyezés szerint. Lehetőleg olyan kántor-metszők pályázzanak, akiknek egyéb foglalkozásuk is van. Utiköltségmegtérítés csak azoknak jár, akik a Hitközség próbára meghív. A pályázatok Pilišcher Albert hitközségi elnök címére küldendők. 7121

Az Iparos és Polgári Betegsegélyző nagy kirándulása augusztus hó 5-ikén a palicsi akác-erdőbe, melyre a t. közönséget és tagjainkat tisztelettel meghívja a rendezőség.

Jegyek kaphatók a rendezőségnél és az egyesület irodájában VI., Ciril i Metod trg 1/d. 7386

Bükkhasáb tűzifát

franko bármely állomásról, legolcsóbb napi áron szállít:

„KOMMERCIAL“

Trgovačka Agentura, Subotica

Kar-džičeva ul. 10.

Telefon: 199.

a legjobb szer

napégés ellen

az Adriatic Tan Cream, kapható minden gyógyszerárban, drogériában és il atszerkereskedésben

Főlerakat:

Anglo-Jugosl. petrolejsko d. d.

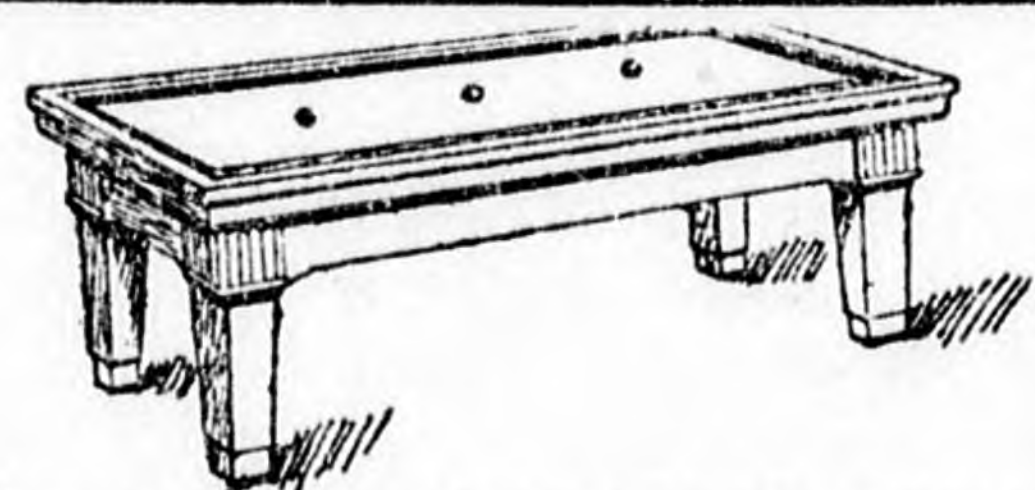
Subotica

7042

WEITZENFELD I DRUG

Telefon 192 SUBOTICA Telefon 192

Zsineg, gabonás és lisztes zsokok, vizmentes ponyvák, szőnyegek, linoleumok, butorszövetek és egyéb kárpitos cikkek legolcsóbb bevásárlási forrása. Kérjen árajánlatot. Külön felhívjuk a t. vásárló közönség figyelmét nyugágyainkra, amelyek a legjobb anyagból vannak összeállítva és a legolcsóbbak az egész környéken

ELSŐ HORVÁT BILLIÁRDKÉSZÍTŐK
MÜLLER I SINOV I
ZAGREB, Gunduličeva ulica 35.

ELŐNYOMDÁT

legmodernebb stílus rajokkal és képekkel legolcsóbban szállít

LEOPOLD SÁMUEL, SENTA

modern előnyomlástervezési gyára

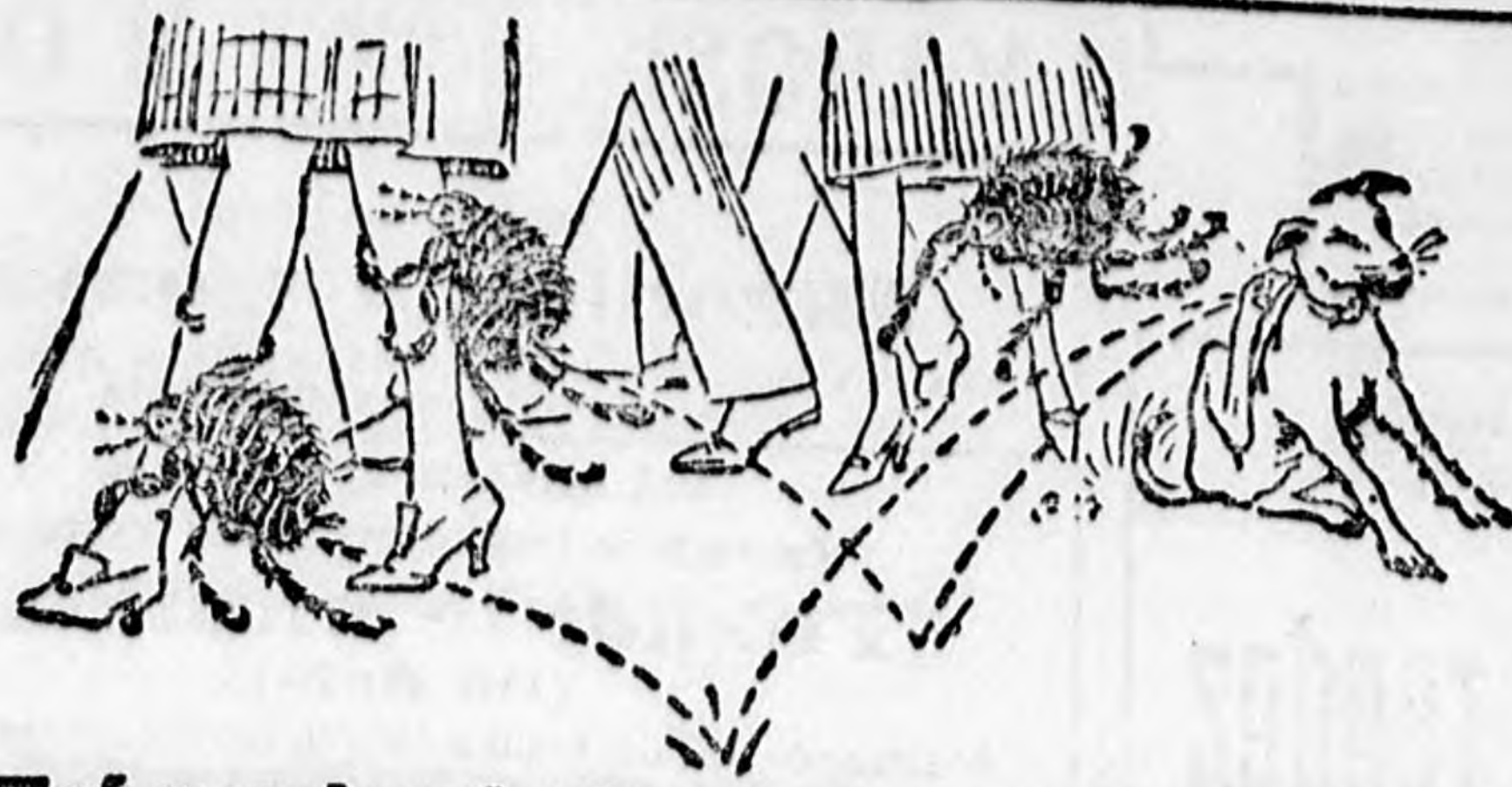
Relief-festés tanítása az összes hozzávaló festékek, porok és képek kaphatók

946

Ma van a Jadranska Straža
első AMICIA huzása

„ALEXA“ nyakkendőgyárban

kaphatók csak a legdivatosabb, legszebb nyakkendő olcsó gyári áron. Subotica, Korzó. — Fiókküzet: Novisad Jevrejska ulica 6 Fordítás 10 dinár

Trágyadombról, ahol a szenny erjed, Sok betegség bolha utján terjed.

A bolha nem kíméli az embert. Ugyanolyan buzgalommal és ugyanolyan kínzó csípéssel támadja meg a gyermeket, mint a felnőttet. A csípés azonban csak egyik része a bolha ártalmas tevékenységének. Fertőzött patkányokon és más állatokon tenyészik, közvetíti a bacillusokat és egyengeti a betegség és a halál útját. Pusztítsuk el a bolhákat. Vessünk véget Flit permetezésével a szennyes bestiák fenyegető működésének.

Flitelés percek alatt megtisztítja otthonunkat a kórokozó legyek, szúnyogok, darazsak, poloskák, svábbogarak, hangyák, bolhák és tetvek tömegétől. A Flit kifürkészti azokat a legelrejtettebb zugokat, ahol a rovarok búvóhelyeiken tenyésznek és ott elpusztítja petéiket. Flitelés megöli a molyo-

kat és lárváikat, amelyek lyukat rágának a szövetekbe. Flit megövi a ruhaneműeket. Használata könnyű. Nem hagy foltot. Világhírű tudósok tökéletesítették a Flit rovarirtót. Biztos pusztulást hoz a rovarokra, de teljesen ártalmatlan emberre és háziállatra. Mindenütt kapható.

Sárga kanna fekete sávval

Elpusztulnak: legyek, szúnyogok, hangyák, poloskák, svábbogarak, molyok, bolhák.

Óvakodjunk az utánezatoktól! Csak eredeti, plombált Flit-kannát fogadjunk el!

Főlerakat Jugoszlávia részére:

Jugoszláviai Standard Oil Co. Belgrad

Akar Ön jó és olcsó könyvet?

Akkor fáradjon be a „Bácsmegyei Napló“ könyvosztályába, ahol a legmagasabb igényeket is kielégítik!

A boldogulás és a siker legegyszerűbb receptje: *megvenni, olvasni, követni a Technika Világát!*

Mindenki könnyen megérti Mindenki gyönyörködik benne Mindenki hasznát veszi

A TECHNIKA VILÁGA

a könyvek könyve, mert benne van:

a fizika, az elektromosság, a világítás, a motorok, a gőzgépek, a vasutak, a gőzhajók, a rotor-hajók, az automobilmek, a léghajók, a repülőgépek, a távírás, a távbeszélés, a rádió, a távolbalátás, a hidépítés, a csatornázás, a gázyártás, a hűtőipar, a vegyészeti ipar, a gyógyszeripar, a festékgyártás, a műselyemgyártás, a cellulózeipar, a szemétfeldolgozás, a bányászat, az építéstudomány, a vasbeton, a faipar, a textilipar, a papíripar, a nyomdászat, a litográfia, a könyvkötészet, a fényképezés, a filmtechnika, az író- és számológépek, a mezőgazdasági ipar, a gazdasági gépek, a modern ipar, tehát benne van a technika minden újítása, teljes ismerettára

A TECHNICA VILÁGA

minden sorát, ezer meg ezer csodálatos fogalmát mindenki könnyen megérti, mert a gyakorlati élet legkitünőbb oktatómesterei írják.

Útravaló az egész életre A nagy emberi sikerek hatalmas könyve

Nagy lexikon-alak, finom papír, művészi félbörkötés, elsőrangú kiállítás, 866 oldal, 738 kép, 42, részben színes műmelléklet. **A teljes mű ára 480 dinár.**

Havi részletfizetésre szállítja a MINERVA R. T. könyvosztálya Suboticán

Itt levágandó

T. Minerva štamparija d. d., Subotica

A Bácsmegyei Naplóban megjelent hirdetésre hivatkozva, kérem a TECHNICA VILÁGA című műre vonatkozó fizetési feltételek közlését.

(Olvasható alárta)

(Pontos cím)

Motorcsónak

8 személynek, komp- és más tehervontásra alkalmas, igen olcsón

eladó

Érdeklődni: Arsenović-garázs Novisad, Beogradski Kej 7367

Hentesek és vendéglősök figyelmébe!

egy alig használt nagy jégsekreány eladó

Sugar Manó Subotica Telefon 47. 3145

ZSAK és PONYVA

minden nagyságban és minőségben legolcsóbban kapható

„IMPEX-JUTA“ D. D. cégnél ZAGREB Ilica 54. 7274

Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy

uri divatszabóságomat

Vilsonova ul. 11. szám alá, Milekić-bank épületébe helyeztem át. A t. közönség szíves pártfogását kéri

HUSZÁR VILMOS uri divatszabó

Elsőrendű meszet, becsüni portland cemen, alab. gipszet, száraz, pormentes

BUKKFASZENET, pécsi kovács-szenet, I-a aprított búkkát ajánl

Révai Adolf, Subotica Sokolska ul. 2 Tel. 551

ABLAKÜVEGET

tükröveget, csiszolt üveget, saját gyártmányt ajánl

Drag. Obradović, Beograd Kr. Milana 31 (Uroševa Pivnica) Telefon 31-98 4588

Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy

Irodámat

Agina ul. 13 bói

a Palicsi ut 6 alá helyeztem át, ahol egyben minden követelményeknek megfelelő detail

tűzianyagkereskedést is nyitottam.

Nemcsak vagon-tételekben, hanem bármily mennyiségű kls. tételekben is

I-a Mährisch-Ostrai koksot, I-a porosz szőlő-szenet, mindennemű tűzifát, fűrészgári hulladékot, stb. házhoz szállítok.

Üzemek részére bármikor rendszer napi áron üzemi szenet is. Egyben felhívom nb. vevőköröm figyelmét arra, hogy a vasutügyi minisztérium értesítése szerint augusztus 15. után tűzifaszállításra nem tud még vagon rendelkezésre bocsátani, tekintettel a bekövetkező nagy buza-, stb. kiviteli szállításra, amiért is kérem időben megtenni b. megrendeléseiket a vagon-tételei tűzifára.

Teljes tisztelettel

„IGNIS“

J. WIRTH

tűzianyagkereskedés

Telefon: 503 és 504

Tulkemény széklet

és azok következményei, ideges fejfájás, aranyér, nehéz emésztés, májbajok, gyomorhurut, vértódlulás az agyba és más bajok ellen használjon Magna-por. Ez nem gyengít, nem izgatja az emésztési szerveket és nem okoz fájdalmat a belekben. A Magna-por tisztítja és felfrissíti a gyomrot és a beleket.

Minden gyógyszerárban és drogériában kapható. Csomagja használati utasítással együtt 4 dinár. Ha valahol még nem lenne kapható, rendelje meg postán a »LABORATORIJ ALGA SUŠAK« Tvornička 91. címtől. Leveléhez mellékeljen 10 dinárt 2 csomagra.

Tarkői Zoltán:

VERSEK

cimen most adta ki legjobb kötet-ményelt. Az izlésesen kiállított füzet ára 10— dinár. Kapható a MINERVA R. T. könyvosztályában

A régi és elismert Dr. Lehman-féle városi arc- és kézi kenőcs és krém

5211. szám alatt törvényesen védve. Békebeli minőségben, éjszakai használatra zsirtartalom, nappali használatra zsirtalan (krém), arcviz, szappan és puder 3 színben. Eltávolítja a szeplőket, májfoltokat, pattanásokat, bőrráktát (mit-tesser) és az összes bőrtisztítási-szereket. Kenőcs 12 dinár, krém, arcviz, szappan és puder darabonként 10 dinár. — Egyedüli raktár az egész S. H. S. királyság területére:

Jugović gyógyszerár, Novisad

Postai szétküldés. Törvényesen védve az ipari jogokat védő hivatal által. Őrizkedjék az ártalmas utánezatoktól. Viszont-eladóknak kedvezmény. 7289

Malomeladás és bérlet

A Beszerzési Szövetkezet (Beograd, pošt. fah 290) eladja az adal malmát napi 3 vagon kapacitással és a moll malmát napi 2 vagon kapacitással, azonkívül bérbeadja moll malmát. — Ajánlatok jelen hirdetés megjelenésétől számítva 10 napon belül küldendők be a megadott címre 7339

Nyári uri divat különlegességek Vukovics Gerő Subotica Habig, Borsalino és Panizza-kalapok. L. B. O. uri és női harisnyák egyedüli lerakata. Férfi febneműek mérték szerint is. Fürdőkosztümök, nyakkendők dus választékban. — Szolid árak!

LIFKA KERT-MOZI

Szordán utoljára a nagyszerű
CSÓKOS HETEK
EWELIN HOLT

az ártatlan fiataliság interpe áloj nak kima as ó ujdonsága

Csütő tőktől

Jeanne Ney szerelme

Ilija Ehrenburg orosz író regénye után a mai
Oroszország erkölcséről. Az első bolsevik
film a vörös terrorról. A filmet Beogradban
8 hélig tett házak mellett játszották

Előadások kezdete 6 és 9 órkor

Citroen-Buick-Austro-Daimler
automobilok

előnyös fizetési feltételek mellett kaphatók

"Volan"

Novisad, Kr. Aleksandra 7

7348

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és éles
kötésben számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din.
Csak felbélyegzett jelzés leveleket továbbítunk
Kérdésekfeleletekhez válasszátok mellékletet.

A Palicsi Fürdőigazgatóság
f. hó 25.-én este 9 órkor a nagyvendéglő
kávéházában

nagy balett-estélyt rendez

a beogradi Nemzeti Színház művészeinek
g-dja Olenina és g. A. Zukovski
felléptével.

Belépti díj az első 6 sorban 20 din.
A többi sorokban . . . 15
Gyermekjegy 10

7293

Ha KÖNYVSZAKERTŐRE lesz szüksége
írjon **Borbély L.** Novisad, postafiók 75 címre

VÁROSI MOZI

Szordán utoljára

Ekzotikus asszonyok

Dráma a távoli titokzatos d'vi tenerről. — Főszereplők:
George O'Brien és Billie Dove.

Csütőtől új program

Szenzációs vigláték esték
Feküdj le kicsikém
(Oh Babi)

Főszereplő: LITTLE BILL a 110 centiméteres törpe színész.
A jövő szezon egyik legjobb filmvígjátéka

Már a szomszédja is rég meggyőződött ró a, hogy a Városi
Moziban sokkal hüvösebb van, mint a szabadban. Jöjjen és
győződjön meg maga is

Eladó

Öbbléle vízvezető éki és villa-
mos-anyag és szerszám, vala-
mint **hegesztő aparátus,** komplett
kulturális szerszámok, üz-
leti állványok

FISCHER NOVISAD,
Laze Kostića ulica 12.

7336

LEVELEZÉS

Egyelőre leveleznék ko-
moly fiatalamberrrel. Le-
veleket »Ábrándos« jeligé-
re kiadóba kérek. 7365

HÁZASSÁG

Intelligens, csinos urileány
megismerkedne középkori
uriemberrel házasság cél-
jából. Leveleket »Lehet öz-
vegy gyermekkel, elvált is«
címen a kiadóba. 7376

FOGLALKOZÁS

Gyógyszertárakban kiségi-
tést vállal német, szerb,
magyar nyelvismerettel,
nagy gyakorlattal Schott,
gyógyszerészszerző, Apo-
teka Himmelsbach Apatin
7342

Utazókat keresek fehérne-
mü szakmában. Cim Tóth
H. Mariska fehéremü sza-
lonja Senta. 7368

Fiatall könyvelő, aki az
államnyelvet bírja, keres-
tetik. Leveleket »Gyakor-
nok« jeligére a kiadóba.
7362

Tanonok felvételnek Kor-
hec, szalámi és hentesáru
gyárban. 7382

Mérlegképes könyvelő, per-
fekt szerb, német, magyar
levelező, vállal mérlegké-
szítést, levelezést, órákny-
velést. Hosszúéves gyár-
üzemi gyakorlattal rendel-
kezik. 7379

Irodai pályára készülő vagy
azon működő egyéneket
perfekt könyvelővé, leve-
lezővé kiképezem. Mérsékelt
díjazás. Cim a kiadóban
7370

Magister keres provizori ál-
lást, bérletet, vagy kondi-
ciót gyógyszerárban. Cim
a Bácsmegyei Napló nan-
csevői tudósítójánál Star
csevacski put 55. 7372

Diákok előkészítése. Diá-
kokat, kik osztályvizsgán
elbuktak, tanárok előkészí-
tik. Siker garantálva. Kö-
zelebbit Sokolska ulica 19.
7372

Almolnárok, molnársegé-
dek és zsákolók azonnali
belépésre felvételnek Glied
mlin, Subotica. 7389

Szerb nyelvből órákat ad
bevált módszer szerint Vuj-
ković Mariska Városi Bér-
ház 2. ajtó. 7381

Gyapjufonó mestert vagy
segédet keresünk állandó
munkára. Írásbeli ajánla-
tokat »Gyapjufonoda« jel-
igére a kiadóba kérünk.
7384

Halbweise kroatisch-deutsch
sprechend sehr kinderlie-
bend hilft auch im Haus-
halt, mit Praxis, sucht bei
Kindern unterzukommen.
Unter »Fleisig« an die Ex-
pedition. 7358

Irodai gyakornokot, aki
németül vagy szerbül is be-
szél, azonnali belépésre ke-
resünk. Ajánlatok »Meg-
bizható« jeligére a kiadó-
hivatalba kéretnek.
7392

Alexa nyakkendőipar, 10
dinárért fordítja ki nyak-
kendőjét. Korzó. 6708

Jó házból való fiut tanonc-
nak felvesz. Mandics sza-
bó, Vermes-ház (barátok
temploma mellett.) 7234

Bábaasszony, okleveles,
ügyes, kerestetik 4000 la-
kosu, gazdag bányai község
részére, a törvényben előirt
javadalmazással, jó keresé-
ti kilátásokkal. Ajánlatokat
a kiadóhivatal továbbít.
7251

Fiatall rőfössegédet, néme-
tül tudót keresek azonnal-
ra. Jenő Kanitz, Ridjica.
7265

Fiatall bőrkereskedőségéd
állást keres. Más állást is
vállal, vidékre is elmegy.
Cim: N. L. Subotica, Paje
Kujundžića ul. 97. 7314

Főgépész felsőiskolai kép-
zettséggel, nagy gyakorlat-
tal, állást keres azonnalra
bármilyen üzemhez. Cim:
Proka Krisztics, Nova Ka-
npiža. 7161

Almolnár, önálló munkaerő,
azonnali belépésre állást
keres. Cim a kiadóban.
7236

Olcsó árak **Olcsó árak**
Divatos **Izléses**
Tartós **Elegáns**

Pressburger
DIVATCIPO KÜLÖNLEGESSÉGE

Allandó nagy raktár a
legmodernebb saját ké-
szítésű cipőkből
Külön mértékosztály

2655

Subotica,

Aleksandrova ulica 5. — Bárány-szálló mellett

Dr. DUŠAN PUTNIK

volt stara-pazovai kir. közjegyző
ÜGYVÉDI IRODÁT NYITOTT
Beogradban, Jevremova ul. 54. (Saját ház.)

Trifaili (Trifail)
portlandcement
és építési mész

saját égetésű mész
oitott mész
kétrányypapír
elszigetelő, parafés
Alabaster gipsz
kőpor
dunai homok
Retorta faszén
kovácsszén
tűzifa

Sipos Sándor
SUBOTICA,
I., Sokolska 6. Telefon 868

Eszencia

szakmában jártas
fiatalember beo-
grádi cégnél meg-
felelő alkalmazást
nyerhet. Ajánlatok
fizetési igény és
referenciák megje-
lölésével »Eszen-
cia« jeligére a
kiadóba küldendők

Keresek borbélysegédet,
ki a fodrászatot is óhajtja
megtanulni, ugyanott két
fiu tanoncnak felvétetik.
Külfé högyfodrász, Subo-
tica. 7255

VÉTEL-ELADÁS

Vegyeskereskedés italmé-
réssel eladó. Leveleket »Üz-
let« jeligére a kiadó tovább-
bit. 7359

Paradicsom ma és holnap
kg.-ként 4 dinár, vörös-
hagyma kicsinyben 3, nagy-
ban 2 dinárért kapható M.
Tučićnál Zrinjski trg 11.
7363

30 hektó kelebiai fehér bor
eladó Knyur Józsefné Buc-
kai szőlők 666. sz. 7364

Használt Ford teherautó és
egy használt iratszekrény
megvételre kerestetik. Cim
a kiadóban. 7383

Jégszekrény, városi üzlet-
ben is megfelelő, sürgősen
eladó. Kocsis mézszáros
Svetozár Miletics. 7374

Kisebb gyapjufonodát ke-
resünk megvételre. Írásbeli
ajánlatokat »Gyapjufonoda«
jeligére a kiadóba kérünk.
7385

Családi ház eladó, IV. Pal-
motičeva ul. 90. 7324

Zengora, rövid elsőrendű
bécsi gyártmány, majdnem
új, sürgősen eladó. Cim a
kiadóban. 7390

Jókarban levő használt
boroshordók eladók. VII.,
Hadžićeva ul. 4. 7348

— Műlábak —

műkarok, gyógyfüzők, tám-
gépek betegelő-kocsik,
Schönbrunnál, Subotica,
Paje Kujundžićeva 20. 3756

Eladó keményfa ágy és
éjjeli szekrény, sodrony-
nyal és afrikamattaccal,
keményfa asztal, tűkőr,
képek. Cim a kiadóban.
7343

Jégszekrényt ne vegyen
addig, míg Ujvári Ferenc
asztalosnál, Temerin, meg-
nem nézi. Prospektus in-
gyen. 7218

Használt körfűrészt desz-
kafűrészelésre megvétel-
re keresek. Seidler, Subo-
tica, Sudarevićeva ul. 21.
7257

Hofherr-Schranz gyártmá-
nyu 6 HP gőzlokomobil és
52 colos cséplőszekrény,
kifogásnélküli, üzembépes
állapotban, együttesen és
külön-külön is eladók. —
Agrikultura, Sombor. 7205

Jugović-féle Salvator sajt-
ojtó, amely öt perc alatt
édes turót ad, 6 dinár, vaj-
és sajtfesték 5 dinár, vaj-
készítőpor 5 dinár. — Vi-
szontelárusítók kerestetnek.
Szőtköldi Jugović gyógy-
szertár, Novisad. Kérjen
mintát és csatoljon a levél-
hez 10 dinárt. 7277

KÜLÖNFÉLE

Elveszett Palicson egy
Wertheim-kassa kulcs, ké-
rem a megtalálót, hogy ju-
talom ellenében adja le a
kiadóba. 7361

Mozgó pálinkakazánomat
megbízható egyének a
szezonra felerészbe kiadom.
Koller, Ciril Metod-tér. 7378

A dohányzás teljes vagy
részleges leszokására or-
vosok által ajánlott Afuma
pasztillák a legjobban be-
vááltak. Dobozonként 30
dinár. Készíti Blum gyógy-
szertár, Subotica, főpostá-
val szemben. 5190

Üzlethelyiségek kiadók. So-
kolska ulica 2. 7259

Két szoba konyhából álló
lakás kiadó. Ugyanott két
diák butorozott szobát
kaphat, özv. Kósáné Ma-
djarska ul. 12. 7323

Vendégő berendezéssel,
vezetésihiány miatt, azon-
nal kiadó. Lično pravo
kell. Cim a kiadóban.
7252

Apróhirdetések Suboti-
cán az Aleksandrova uli-
cán a Pressburger-féle üz-
letben, a Manojlovićeva
ulicán a Rádió-Reklám
irodájában. Novisadon,
Szomborban, Szentán, Ve-
liki Beeskereken ottani
fiókkiadóhivatalainkban is
eredeti áron feladhatók.

Befőttes és uborkás üveg lekötésére hólyag
1 és 2 dináros árban kapható
D. D. ZA IZRADU CREVA (BÉLIPAR R. T.) SUBOTICA, HALAŠKI PUT